

И Н И Ц И А Т И В А
РОЗЫ ОТУНБАЕВОЙ
www.roza.kg

**Годовой отчет о деятельности
Международного общественного фонда
«Инициатива Розы Отунбаевой»**

2021

Бишкек

2021

Дорогие друзья!

Вот и заканчиваются листы на календаре, заканчивается 2021 год.

Год, принесший нам всем множество новостей, идей, позволивший нашей команде Фонда «Инициатива Розы Отунбаевой» осуществить яркие, интересные проекты, сделать немало добрых и полезных дел.

Но еще больше планов, проектов, идей и дел, которые мы намерены осуществить в 2022 году.

Мы постараемся сделать еще больше для развития образования, начиная с образования для самых маленьких граждан нашей страны, экологического воспитания, для развития культуры, роста потенциала девушек и женщин.

Мы верим, что открытость и доверие, которые сложились между нами, Ваша поддержка и внимание помогут всем нам достичь успеха!

Исполнительный директор
МОФ «Инициатива Розы Отунбаевой»
Д.Ш.Кендирбаева

Проекты,
над которыми работала команда Фонда в 2021 году

ЦЕНТРЫ РАЗВИТИЯ НА ДЖАЙЛОО

Воспитание и обучение является одним из наиболее важных факторов, влияющих на способность детей к дальнейшему развитию. Качество знаний, полученных в школе и гарантия завершения среднего образования, зависит от того, готовы ли дети к школе. Дети животноводов, живущих в отдаленных горных районах, практически не имеют доступа к образованию. По этой причине, МОФ "Инициатива Розы Отунбаевой" продолжает развитие и реализацию проекта «Центры развития на джайлоо».

ЦЕЛЬ ПРОЕКТА - создание условий для развития детей животноводов и их родителей в отдаленных высокогорных регионах Кыргызской Республики.

Мы считаем, что данный проект сделает значительный вклад в решение проблем с образованием и повышение доступа к дошкольному образованию детей животноводов в Кыргызстане.

СРОКИ реализации проекта -2014-2021 и далее

ГЕОГРАФИЯ ПРОЕКТА - все 7 областей

Центры развития на джайлоо представляют юрты, где созданы условия для развития детей и просвещения родителей в летнее время. Данный проект – прекрасная альтернатива детским садикам, нехватка которых особенно ощутима в

регионах республики.

Посещение детьми Центров развития на джайлоо абсолютно бесплатно.

Кроме работы воспитателя, проводятся разные мероприятия:

- Мастер-классы по чтению вслух и развитию речи.
- Мастер-классы для развития мелкой моторики у детей.
- Театральные постановки.

- Лекции-уроки для детей.
- Традиционные и спортивные развивающие игры.
- Интерактивные уроки для детей.
- Лекции и тренинги для родителей-животноводов и воспитателей Центра.
- Привлекаются опытные педагоги.
- Обмен опытом между регионами.
- мастер-классы от волонтеров.

В связи с пандемией COVID-19 и неблагоприятной эпидемиологической ситуацией в некоторых районах страны в летний сезон 2021 года было решено организовывать Садики

на джайлоо по всей республике с получением разрешительных документов у местной власти.

Таким образом, было открыто 30 Центров развития на джайлоо, в тех регионах, где эпидемиологическая ситуация лучше, центры открылись и работали соблюдая все нормы по профилактике COVID-19 и с получением разрешительных документов у местной власти. По республике проектом охвачено 820 детей. Все 30 центров были обеспечены обучающими комплектами и музыкальными комплектами.

После трагических Баткенских событий этого года, много детей были вынуждены находиться в горах подальше от границ, в связи с этим было решено изготовить и передать центрам 6 юрт, чтобы можно было охватить больше детей в этом и последующих годах. Благодаря поддержке Посольства КНР в КР Центры развития на джайлоо обеспечены обучающими материалами (канцелярские принадлежности и книги) и 6 комплектами юрт для Баткенской области.

При поддержке Посольства Германии в КР и Институтом Гете центрам переданы 20 комплектов музыкальных инструментов. Дети и родители очень благодарны Посольству КНР и Посольству Германии за их неоценимую поддержку и всегда рады видеть у себя в гостях.

Также прошли ежегодные, полюбившиеся и детям, и родителям, мастер-классы от Института Конфуция. В центрах было организовано и проведено множество и других мастер-классов по разным тематикам.

САНАРИП 50+

По данным Государственного комитета Информационных технологий и связи, активными пользователями интернета являются только 30% населения в возрасте до 30 лет. Это показатель того, что не все жители умеют пользоваться интернетом

Для вовлечение всех слоев населения к цифровизации требуется особый подход. Проект «Санарип 50+» направлен на обучение старшего поколения навыкам работы с информационный и мобильный интернет технологиями включая электронные и цифровые финансовые услуги

ЦЕЛЬ ПРОЕКТА - обучение людей старшего поколения работе со смартфонами, освоение мировой сети, приобретение навыков общения в интернете, основам финансовой грамотности, а также использование электронного кошелька «Элсом» для безналичных операций.

Цели и задачи проекта «Санарип 50+» совпадают с целью пятилетней стратегией цифровой трансформации «Цифровой Кыргызстан 2019-2023»: задачей №1 стратегии «О создании новых возможностей для населения через развитие цифровых навыков» и способствует достижению целевых индикаторов по компоненту «Цифровые навыки для всего населения, в том числе для уязвимых групп».

Обучение проходит на различных площадках города и жилых массивов, где подготовленные тренеры обучают, как пользоваться смартфоном, социальными сетями, электронной почтой, основам финансовой грамотности и использованию электронного кошелька «Элсом».

В учебных центрах и школах регулярно проводятся обучающие курсы по следующей программе:

ГЕОГРАФИЯ ПРОЕКТА

Город Бишкек и 10 пилотных жилых массивов (Ак-Ордо, Орок, Ак-Орго, Ала-Тоо, Учкун, Келечек, Дордой, Тунгуч, Арча-Бешик, Бакай-Ата, Калыс-Ордо).

ЦЕЛЕВЫЕ ГРУППЫ ПРОЕКТА

Люди старше 50 лет, в основном женщины и девушки жилых массивов и г.Бишкек.

ПАРТНЕРЫ ПРОЕКТА

Управления образования мэрии г.Бишкек, учителя средних школ жилых массивов.

функции смартфона, социальные сети и медиа грамотность, электронная почта и этикет написания электронного письма, а также основы финансовой грамотности и использование электронного кошелька Элсом для безналичных платежей.

Курсы посещают пожилые люди старше 50 лет, родители учащихся, преподаватели и все заинтересованные жители жилых массивов.

Большой интерес к курсам проявляют родители учеников начальных классов, так как им необходимо пользоваться электронной почтой для электронной записи детей в детские сады и школы. Также, участники тренингов узнают правила безопасности в интернете и как отличить верную информацию от ложной.

По теме финансовой грамотности участники тренингов получают информацию об электронных финансовых инструментах такие как: кредитные и дебетовые карточки,

карточки предоплаты, терминалы, банкоматы и др., а также участники Кибер безопасности использования этих инструментов, в дополнении к этому они учатся составлять семейный бюджет.

Для произведения безналичных расчетов участники учатся пользоваться электронным кошельком Элсом, где они практикуют платить за коммунальные услуги, за интернет; загружают единицы и используют другие операции через электронный кошелек. Для многих участников использование электронного кошелька является очень полезным и практичным, а пенсионеров Элсом становится необходимостью, так как нет надобности ходить на почту для оплаты услуг.

Большой запрос поступает из отдаленных регионов нашей страны, в частности с Нарынкой и Баткенской области. Учителя и жители этих областей просят провести такие курсы в их школах и селах.

Готовятся промо и обучающие ролики для проекта.

Были отправлены официальные письма в Министерство здравоохранения, Министерство труда и социального развития, Министерство культуры, информации и туризма, Архивного агентства для проведения обучающих курсов проекта "Санарип 50+" для сотрудников, в том числе для сотрудников подведомственных организаций.

УСПЕХИ ПРОЕКТА:

- Интерес к обучению проявляют все участники тренингов, с тренингов участники уходят довольными;
- Большинство участников тренингов узнают об Элсоне впервые, и поняв практичность кошелька выражают огромную благодарность тренерам и проекту;
- Сочетание информационных и электронных финансовых мобильных технологий делают курсы релевантными и полезными для участников, так как данные темы затрагивают необходимость для каждого в век развития технологий;
- Так как, все тренеры имеют опыт работы с людьми, тренинги проходят с надлежащим качеством;
- Ведется активная работа по освещению проекта: интервью на радио, телевидение, социальные сети и местные газеты (выходы в

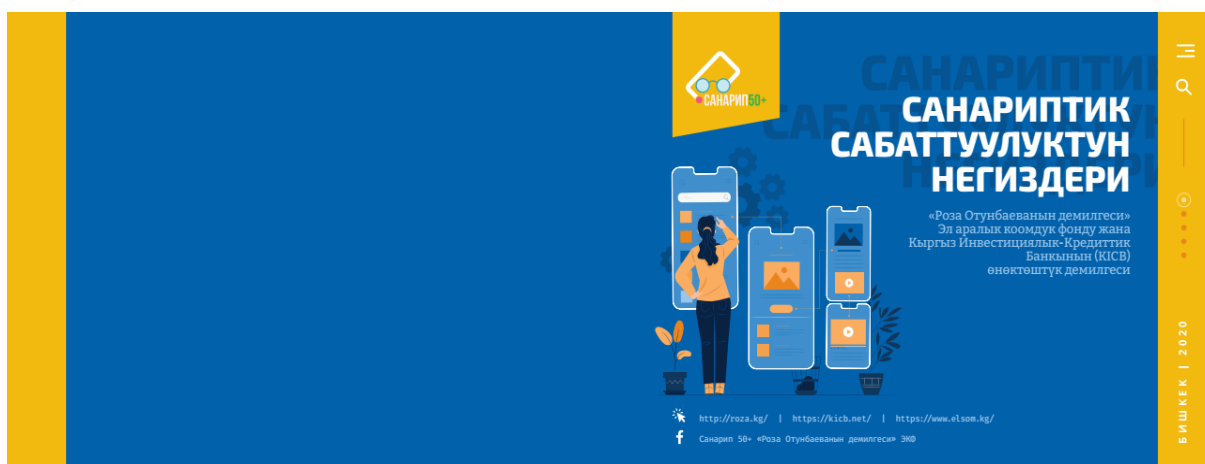

эфир 4 телепередачи (ЭлТР, СТВ, 5 канал, Замана), 5 радиопередач (Азаттык, Биринчи Радио, Кыргыз Радио), пресс тур с участием СТВ, Кыргыз Туусу, статья о проекте в газете Кыргыз Туусу (выход газеты 29 ноября);

- Общее количество подписчиков на ФБ увеличилось с 200 до 531 (без использования таргет рекламы); отдельные видео имеют общее количество 700 просмотров в день и выше;

- Тренера выражают свое благодарность за видео продукцию от IFC используя их как визуальное сопровождение тренингов;
- Флаера и постеры явились удобным средством для распространения информации о проекте;
- Тренинги проводятся совместно и с другими организациями такие как: SOS Детские деревни, Ассоциация информатиков, Национального общества Красного Полумесяца;
- Достигнута договоренность по продвижению проекта через райгосадминистрации;
- Достигнута договоренность по оказанию волонтерской поддержки от Национального общества Красного Полумесяца;
- Тренинговый модуль проекта Санарип 50+ включен программу Национального общества Красного Полумесяца;
- Дополнительно достигнута договоренность проведения тренингов на базе детских садов через Управление образования города Бишкек;
- Проведены переговоры с КАО о сотрудничестве и проведении тренингов на базе института повышения квалификации;
- Достигнута договоренность о сотрудничестве с Ассоциацией информатиков и проведении для учителей информатиков курса по Санарип 50+ и сервисов ГУГЛ;
- Достигнута договоренность с IFC (Международный финансовый институт) о проведении доп тренингов по фин грамотности.

Брошюра проекта о медиа и информационной грамотности издана на кыргызском и русском языках.

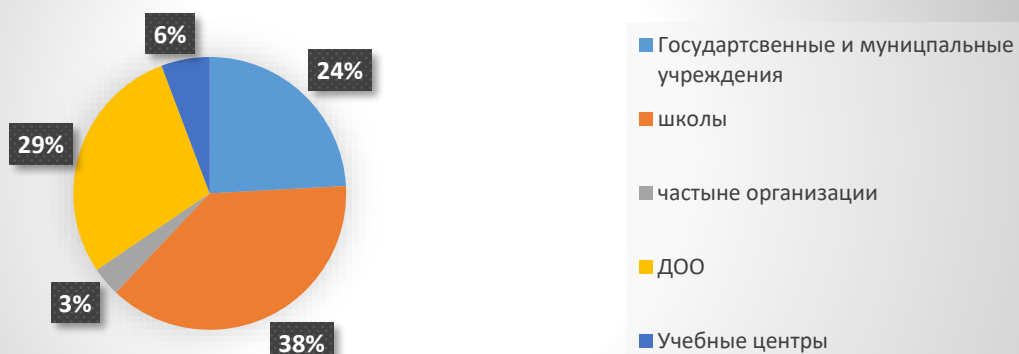

В 2021 году проект удостоен награды за вклад в развитие МИГ (медиа и информационной грамотности) среди старшего поколения в ЦА.

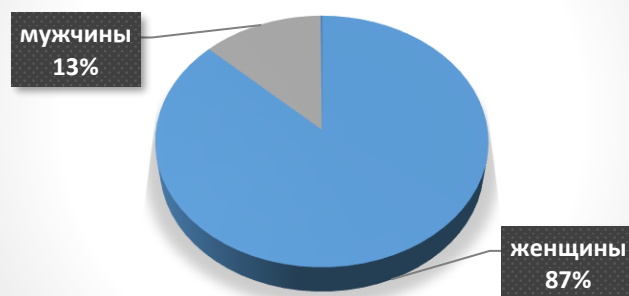

ПРОМЕЖУТОЧНЫЕ КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

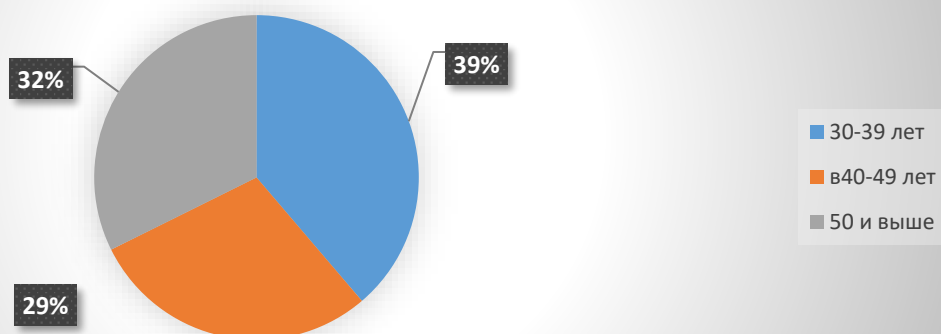
Тренинги по учреждениям

Гендерный разрез среди слушателей курса

Возрастной показатель

РАСШИРЕНИЕ ПРАВ И ВОЗМОЖНОСТЕЙ ЖЕНЩИН И ДЕВОЧЕК, ЗАТРОНУТЫХ МИГРАЦИЕЙ ДЛЯ ИНКЛЮЗИВНОГО РАЗВИТИЯ СООБЩЕСТВА И МИРОСТРОИТЕЛЬСТВА

Проект использует комплексный подход для создания благоприятных общественных и политических условий, способствующих расширению прав и возможностей женщин и девочек и их активному участию в миростроительстве и всестороннем развитии общин в общинах, затронутых миграцией и подверженных конфликтам в Кыргызской Республике. Проект направлен на то, чтобы внести ощутимый вклад в миростроительство в пилотных муниципалитетах, путем предоставления женщинам и девочкам, подверженным миграции, возможность участвовать в инклюзивном развитии сообщества, а также способствовать укреплению национальной политики в рамках реализации Резолюции 1325 Совета Безопасности ООН о роли женщин в обеспечении мира и безопасности.

Вопрос участия женщин в развитии своих сообществ и миростроительстве постепенно становится в повестку дня жителей сообществ, что приводит к большему вниманию к данному аспекту со стороны различных групп общества.

Запущен процесс разработки местными органами власти политики, используя социально-ориентированные подходы, что позволит им осуществлять программы и планы, в которых учитываются гендерные аспекты.

ЦЕЛЬ ПРОЕКТА - Повышение информированности населения о позитивной роли и вкладе женщин и девочек, затронутых миграцией, в развитие сообществ и миростроительство.

Достижение долгосрочных результатов строится на планомерной и поступательной работе по достижению краткосрочных результатов и решению поставленных задач. Повышение информированности населения о позитивной роли и вкладе женщин и девочек, затронутых миграцией, в развитие сообществ и миростроительство, а также повышение навыков самих

СРОКИ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЕКТА

июнь 2020 - июль 2021 г

жителей целевых сообществ по ориентации в информационном пространстве и определению достоверных источников информации позволит увеличить охват населения, поддерживающего принципы гендерного равенства и считающего, что женщины, затронутые миграцией, играют позитивную роль и вносят ощутимый вклад в миростроительство и развитие сообществ. Важным является выявление каналов и источников получения информации, и способов коммуникации жителей сообществ в целях дальнейшего размещения командой проекта позитивной информации о роли и вкладе женщин на данных источниках и каналах информации.

Развитие новых навыков (аналитических, критических, информационных) и привычек поиска достоверной информации у жителей сообществ позволит сократить распространение и риски реагирования на негативную и недостоверную информацию в интернете о женщинах и девочках, затронутых миграцией. Помимо этого, важно

ГЕОГРАФИЯ ПРОЕКТА

Баткенская область, Кадам-Жайский район Ак-Турпакский и Орозбековский айыл окмоту, Ошская область, Ноокатский район, Тоолосский и Бельский айыл окмоту, Жалал-Абадская область, Сузакский район, Кызыл-Тууйский айыл окмоту, Таласская область, Кара-Бууринский район, Кара-Бууринский айыл окмоту

расширение и продвижение информации о примерах позитивных гендерных норм и практик в отношении женщин мигранток, существующих в сообществах. Помимо этого, необходимо проводить консультации с организациями, которые создают и распространяют информацию о женщинах и девочках, затронутых миграцией (СМИ, эксперты, журналисты) о необходимости правильного и корректного ракурса освещения данной тематики.

Результаты базового и конечного опроса населения, которые были проведены в начале и по завершению проекта, свидетельствуют о том, что благодаря, проектным активностям, доля членов сообществ, которые верят, что женщины, подверженные миграции, играют позитивную роль и вносят вклад в миростроительство и развитие сообщества увеличилась на 22%. (Базовый показатель – 64%, конечный показатель – 86%)

Также показатели опроса свидетельствуют о том, что благодаря, проектным активностям, уровень повышения осведомленности населения о роли женщин и девушек в развитии сообщества и миростроительстве увеличился на 13%. (Базовый показатель – 63%, конечный показатель – 76%)

В целях достижения долгосрочных и краткосрочных результатов команда проекта реализовала широкую информационную кампанию через реализацию медиастратегии и проведение масштабных информационно-просветительских мероприятий непосредственно в целевых сообществах.

Так, впервые в целевых сообществах были проведены масштабные информационные мероприятия на тематику позитивной роли и вкладе женщин и девочек, подверженных миграции, в развитие сообщества и миростроительство. В информационные мероприятия были вовлечены различные представители населения: местная власть, суды аксакалов, женсоветы, молодежь, школьники, педагоги, депутаты и т.д.

По данным на 31 июня 2021 года количество человек из целевых сообществ, которые **приняли участие в информационно-просветительских мероприятиях проекта, составило 1745 человек** (327-мужчин, 1418 - женщин.)

Также женщины и девушки, затронутые миграцией, диаспоральные организации, государственные органы в сотрудничестве с командой проекта и представителями СМИ, активно приняли участие в

создании коммуникационных продуктов, делились своим опытом и позитивными практиками, тем самым транслируя в сообществах позитивное отношение к женщинам и девочкам мигранткам и их роли в развитии сообщества и миростроительстве.

За время реализации проекта был
выпущен 121

коммуникационный продукт,

включая ТВ сюжеты,

радиопередачи, ТВ ток-шоу,

статьи, видеоинтервью, газеты и

публикации в социальных сетях и

т.д. Информационная кампания

охватывала медиа

республиканского и

регионального масштаба,

информационные агентства, сайты

и социальные сети, включая Талас

ТВ, Баткен ТВ, Ош ТВ, Жалал-Абад

ТВ, Газета "Кутбилим", КТРК,

Азаттык Медиа, ЭЛТР, Радио

Баткен "Салам", «Биринчи радио»,

Пирамида ТВ, 5 канал, Super.kg,

Kadam-Media, 24.kg, Радио

Азаттык, Жамааттык медиа

(Общинные радио и

мультимедиацентры Кыргызстана), газета «Эркин Тоо» и т.д..

За время проекта во всех целевых муниципалитетах **разработаны и утверждены 6 Программ социально-экономического развития и местные планы действия по гендерно-чувствительному миростроительству.**

Местные власти, депутаты и активисты целевых сообществ приобрели практические навыки по разработке стратегических документов с учетом гендерных и инклюзивных подходов, которые имеют прикладной характер. В качестве членов рабочих групп по разработке ПСЭР в 6 сообществах выступили 95 человек, из которых 46 - женщины (48%). Они смогли увидеть и понять «правильный процесс»

разработки стратегий по инклюзивному принципу «Не оставить никого позади» с вовлечением различных групп населения: женщин, мужчин, молодежи, мигрантов и т.д. Это подтверждается тем, что они, пройдя обучение по разработке планов развития, применили полученные знания и навыки на практике, где конечным продуктом их обучения и работы стал разработанный рабочей группой и принятый айыльным кенешем ПСЭР.

Впервые самими жителями сообществ совместно с органами власти было проведено совместное изучение потребностей всех групп, в особенности женщин и детей с учетом инклюзивности, что является важным шагом в миростроительстве и предупреждении конфликтов в сообществе. Были выявлены задачи на уровне сообщества и потребности населения, которые ранее не принимались во внимание органами местной

власти. Дальнейшее пребывание этих вопросов в «невидимой зоне» могло потенциально привести к конфликтам в обществе.

Решение выявленных задач и удовлетворение потребностей населения стало одной из задач ОМСУ, которые были включены в разработанные ПСЭР. Приобретённые навыки и новое отношение к местным стратегиям являются долгосрочными результатами и придают устойчивость результатам проекта. После завершения проектного периода население целевых сообществ само сможет мобилизоваться и разработать новые программы и планы развития с учетом инклюзивности, гендера и миростроительства. Это позволяет внести структурные изменения, которые способствуют расширению прав и возможностей женщин и девочек, а также их вовлечению в процессы миростроительства.

Важно отметить, что у женщин из целевых сообществ, которые активно принимали участие в проектных мероприятиях, повысилась роль в общественной жизни и миростроительных процессах в своих сообществах. Это было продемонстрировано во время приграничного конфликта в Баткенской области.

Жители целевых сообществ Ак-Турпак и Орозбеков Баткенской области проекта «Расширение прав и возможностей женщин и девочек, подверженных миграции, для инклюзивного и мирного развития общества» (GPI) оказали активную поддержку в приеме и размещении эвакуированных граждан. Особую и важную роль сыграли женщины-активистки, депутатки, члены ГВП и бывшие мигрантки, которые вовлекались в проектные мероприятия.

Женщины ЦС участвовали в анализе потребностей прибывших людей, в привлечении и прозрачном распределении гуманитарной помощи. Это говорит о важности лидерской роли женщин в процессах миростроительства и необходимости дальнейшего усиления этой роли на всех уровнях. Сами активистки отметили, что во время участия в проектных мероприятиях они смогли заслужить доверие и авторитет у своих односельчан поэтому

население доверило им ответственную работу по оказанию помощи беженцам из конфликтных.

«ДЕВОЧКИ В НАУКЕ»

Международный общественный фонд «Инициатива Розы Отунбаевой» при финансовой поддержке Представительства ЮНИСЕФ в КР, в партнерстве с Инновационным колледжем АУЦА и Общественным объединением “Центр защиты детей”, в 2020-2022 гг реализует проект «Девочки в науке».

В рамках трехгодичного проекта Фонд намерен провести анализ политики образования на STEM компонент. В качестве объекта исследований определено состояние школьного и внешкольного образования в Кыргызстане, предмета исследования – наличие идей и компонентов STEM образования (науки, технологии, инженерии и математики) в ключевых документах, на основе которых функционирует система школьного и внешкольного образования в стране, а также насколько в них учтены и соблюдены требования гендерной чувствительности.

ЦЕЛЬ ПРОЕКТА - Построение эффективной системы образования, ориентированной на привлечение девушек в STEM-образование и их патриотическое воспитание.

Основные задачи Фонда в рамках проекта:

1. Изучение и анализ политики образования на STEM компонент, а также программы ПК работников образования КР и оценка их воздействия на продвижение доступа к качественному основному общему и среднему общему образованию по STEM предметам.
2. Проанализировать рынок труда, потребность рынка, бизнес-среду и ключевых участников женского предпринимательства, устанавливать партнерские отношения.
3. Подготовка к ОРТ 400 девочек с фокусом на STEM предметы в Бишкеке, Оше и Чуйской области.
4. Программа наставничества, с вовлечением 150 женщин-наставниц и 3000 менти-девочек
5. Информационное сопровождение и выпуск 4 мотивационных видео-роликов и 1 книги «Успешные истории».

В результате **Анализа политики образования на STEM компонент**, проведенного в 2021 году:

- Предложены рекомендации по внесению изменений в стратегию развития образования, образовательные стандарты и учебные планы.
- Постановлением ПКР утверждены программы развития образования 2021/2040 гг и План действий на 2021-2023 годы по реализации Программы развития образования в Кыргызской Республике на период 2021-2040 годов.
- Разработаны рекомендации для Республиканского Института повышения квалификации учителей РИПКиППР.
- Проведены базовые тренинги для сотрудников областных институтов образования/методцентров и тренинг для учителей по STEM предметам.
- Разработаны рекомендации и получены приказы от МОиН КР, КАО, РИПКиППР по внедрению компонента STEM в учебные программы.

Также выполнен **Анализ рынка труда**, в рамках которого рассмотрено:

- Анализ роли и места СТЕМ образования в политике системы образования
- Наличие гос. политики по созданию рабочих мест в области СТЕМ и сравнительный анализ текущей ситуации в стране
- Изучение системы подготовки кадров в области СТЕМ (количество ВУЗов, ПЛ, колледжей и т.д.) где готовят профессии по СТЕМ
- Изучение СРО КР в перспективе развития СТЕМ отраслей КР

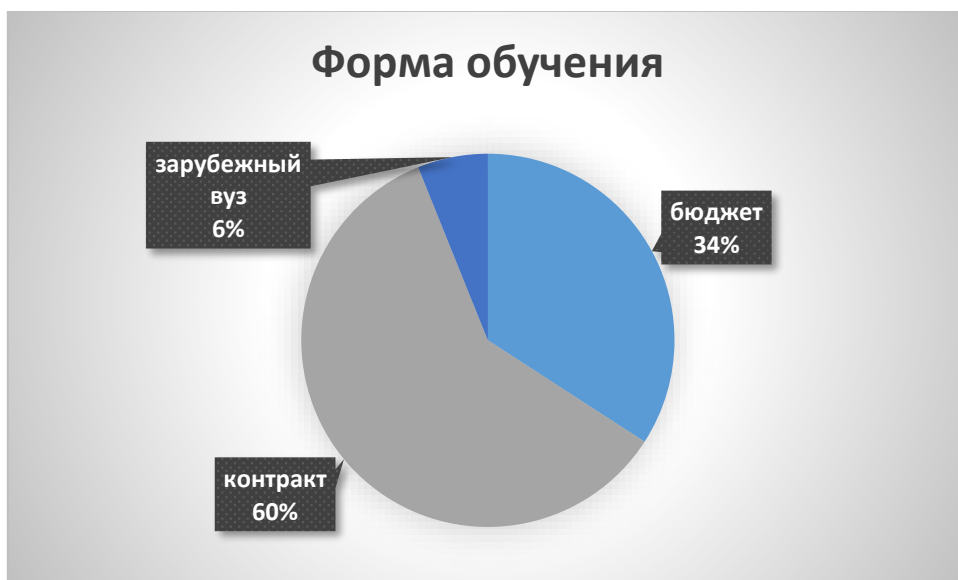
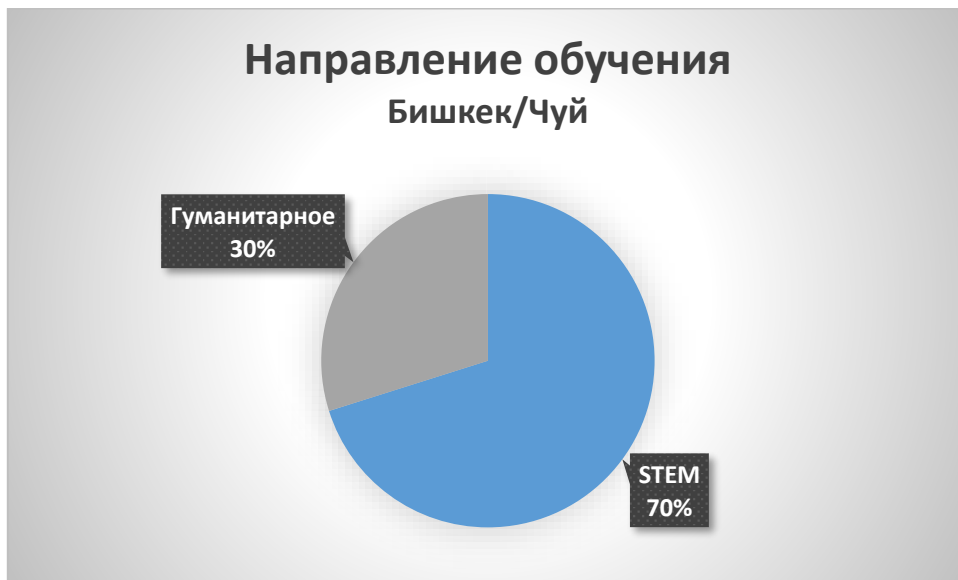
В рамках проекта в разрезе **компонента Менторство** проделана следующая работа:

- Февраль-август 2021. 113 женщин-наставниц из бизнес-ассоциации и академического сектора поддерживали девочек в науке, из них 26 менторов из г.Ош. 811 девочек, в том числе 211 девушек г.Ош, завершили свою программу наставничества и имеют софт-навыки.
- Ноябрь 2021-март 2022. Тренинг по менторству прошли 66 новых менторов. На период ноябрь 2021-март 2022 работают 143 ментора с 1200 менти-девочками, из них в г.Ош 44 ментора, в Бишкеке 99 менторов.

В рамках **подготовки к Общереспубликанскому тестированию**:

- Всего за отчетный период 215 девушек, из них 169 из столицы и 46 девочек из г.Ош, прошли интенсивные курсы по подготовке к Общереспубликанскому тестированию для поступления ВУЗы КР и за рубежом.
- 72% девушек поступили ВУЗы КР и зарубежные университеты на СТЕМ специальности.
- 39% прошли на бюджетное отделение, получив полное финансирование от государства.

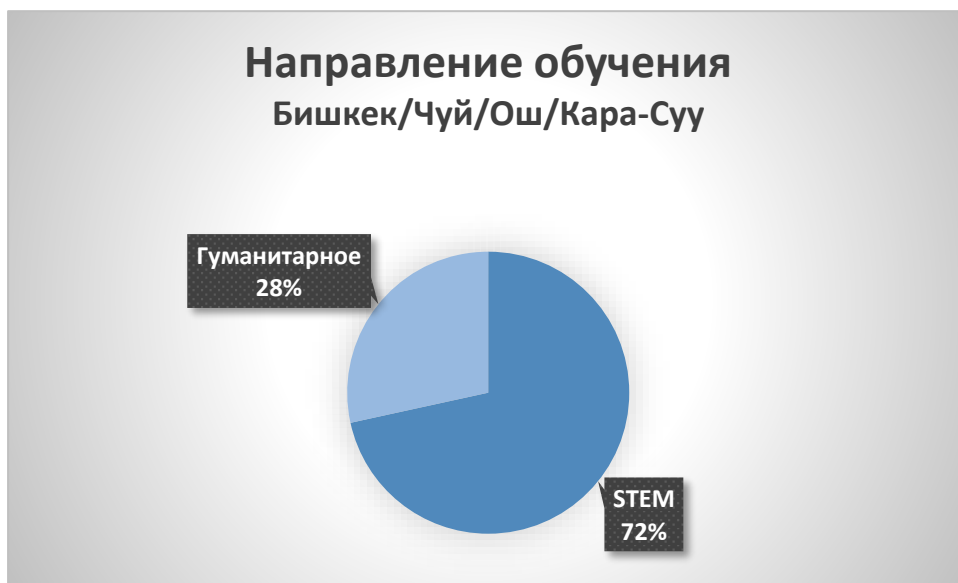
Шесть девочек поступили в зарубежные ВУЗы

1. Казанский национальный исследовательский технический университет-Сулякаева Милана
Направление: Информационные системы и технологии (бюджет)
2. Томский государственный университет-Рабаева Нурайым
Направление: Прикладная информатика (бюджет)
3. Сибирский федеральный университет-Маратбек кызы Каныкей
Направление: Нефтегазовое дело (бюджет)
4. Томский государственный университет Сарсенова Алина
Направление: Биология (Бюджет)
5. Словацкий технический университет-Суймбек кызы Айтурган

Направление: Информатика и информационные технологий (Бюджет)

6. Сибирский федеральный университет-Азаматова Седеп

Направление: Технология продукции и общественного питания (Бюджет)

"КАРАВАН МИРА И ДРУЖБЫ" "ТЫНЧТЫК, ЫНТЫМАК КЕРБЕНИ"

В трех айылных аймаках Баткенской и Ошской областей: с.Ак-Турпак и с.Орозбеково Кадамжайского района, в с. Бел Ноокатского района с 25-26 октября 2021 г. были проведены мероприятия по миростроительству под лозунгом «Тынчтык, ынтымак кербени» - «Акыны за мир и дружбу» под девизом «Тынчтыктын чебин урагыс, ынтымак менен курабыз!» - «Вместе строим крепость мира, через дружбу и лиру!»

ЦЕЛЬ мероприятий - Популяризация идей мира, социального и гендерного равенства посредством проведения встреч с акынами.

В мероприятиях приняли участие 4 акына:

- Акбар Кубанычбеков, лауреат литературной премии им.А.Осмонова, автор нескольких книг, известный телеведущий, журналист, автор слов многих популярных песен;

ТЫНЧТЫК, ЫНТЫМАК КЕРБЕНИ

ООН
ЖЕНЩИНЫ

БИРИККЕН
УЛУТТАР УЮМУ
KYRGYZ REPUBLIC
UNITED NATIONS

КАРАМАН
АКЫН

Тынчтыктын чебин урагыс, Ынтымак менен курабыз!

«Поэзия сени сүйөм» поэтикалык жыйнактын автору, «Эргүү» улуттук театр сыйлыгынын ээси, белгилүү акын, журналист Нуркыз Рыскул кызы.

Акбар Кубанычбеков, А. Осмонов атындагы адабий сыйлыктын ээси, белгилүү акын, бир канча китептин автору, алып баруучу.

Кутман Садыбакасов, Караколдо өткөн эл аралык айтыштын жеңүүчүсү, белгилүү жаш төкмө акын.

Бердибек Жамгырчиев, белгилүү акын, А.Осмонов атындагы, Ч.Турсунбеков атындагы адабий сыйлыктардын ээси, Кыргыз Республикасынын Улуттук жазуучулар союзунун мүчөсү, бир канча китептердин автору.

Ак-Турпак айылы,
Маданият үйү
25-октябрь
саат 10:00

Орозбеков айылы,
Охна мектеп гимназиясы
25-октябрь
саат 14:00

Бел айылы,
Кенеш орто мектеби
Кайрагач 26-октябрь
Саат 13:00

-Нуркыз Рыскул кызы, лауреат национальной театральной премии «Эргүү», автор поэтического сборника «Поэзия сени сүйөм», известный поэт и журналист;

-Бердибек Жамгырчиев, лауреат литературных премий им. А.Осмонова и Ч.Турсунбекова, автор нескольких книг, известный поэт, член Союза писателей КР, автор слов многих популярных песен;

-Кутман Садыбакасов, лауреат премии международного состязания поэтов импровизаторов, проходившей в г.Каракол, известный молодой поэт импровизатор. Была составлена программа, раскрывающая Концепцию мероприятия методом мозгового штурма с поэтами и акынами импровизаторами и согласован контент стихов и песен с донором.

Всего в мероприятиях приняли участие 453 человек, из них 365 женщин, 88 мужчин.

Из пилотного села Тоолос для участия в мероприятии приехали активисты проекта и координатор-мобилизатор проекта Мизамова Гульмира. На Караван мира были приглашены руководители ОМСУ и районных государственных организаций, в частности, глава Ноокатской районной государственной администрации-аким Дамир Иманалиев и заместитель главы

Кадамжской районной государственной администрации Меерихан Асанова, программный представитель ООНЖ по Ошской области Дилдора Хамидова, исполнительный директор международного общественного фонда “Инициатива Роза Отунбаевой” Догдургүл Кендирбаева и координатор проекта «Расширение прав и возможностей женщин и девочек, подверженных миграции, для инклюзивного и мирного развития общества» Чынара Абдыраимакунова.

Акыны и поэты импровизаторы посредством стихов, импровизации и песен поднимали вопросы важности идеи мира, согласия, дружбы, ненасилия, толерантности, социального и гендерного равенства, а также темы женской миграции.

Поэзия и импровизации акынов на тему “Тынчтыктын чебин урагыс, ынтымак менен курабыз!”-“Вместе строим крепость мира, через дружбу и лиру!” были очень тепло восприняты участниками. Активно продвигались идеи к участию в миростроительстве и распространялись призывы к гендерному и социальному равенству, к прекращению насилия в отношении женщин и девочек и предотвращению, снижению конфликтов через поэзию акынов и импровизаторов. Стихи известной поэтессы Нуркыз Рыскул кызы, которая является бывшей мигранткой, о любви матери к ребенку, том, что она сама испытала те, чувства, которые были у нее во время миграции, в то время, когда ее ребенок был в младенческом возрасте, заставили плакать молодых матерей в зале. Задуматься о мире внутри самого человека. В итоге мероприятий среди участников укрепились мотивация для последующих совместных проектов и внедрению идей равенства и единства, способствующих профилактике и снижению конфликтности. Караван мира стал еще одной площадкой продвижения формирования идей мира, единения и добрососедства, согласия, ненасилия, идей толерантности и общественного согласия среди жителей.

Тынчтык, ынтымак ыры

Акбар Кубанычбековдун окуй турган ырлары

*Акын айтсын ыр курап,
Элде болбой ыңкылап.
Керек бизге Кыргызстан,
Керек бизге ынтымак!!!*

*Тынчтык конуп Мекенге,
Бийиктерге жетем де.
Эл кызматын кылалы,
Четтен кетпей чет элге.*

*Саманчынын жолунда,
Сапар алам оюмда.
Улуу жолго кайт кыргыз,
Келегиң колуңда.*

*Кыз-уулдарың кор болбой,
Кылым көргөн тоолордой.
Калыс болсун эл башчы,
Кыйшак кеткен жолду оңдой.*

Во время мероприятий были розданы плакаты по миростроительству : “Тынчтык-онугуунун негизи”, который был разработан во время реализации проекта и распечатан в количестве 1000 шт. А также была разработана афиша мероприятия и розданы по соцсетям и в

печатном варианте перед мероприятиями. Участники поддержали призыв акынов к совместным созидательным инициативам, основанным на принципах общечеловеческих ценностей равенства, единства, толерантности, уважения интересов и потребностей каждого члена сообщества. Воодушевленные участники пели и танцевали вместе с выступающими.

На страницах акынов в социальных сетях, членов творческой группы во время и после освещения мероприятий были многочисленные приглашения посетить отдаленные села, города с Караваном мира и дружбы.

В конце мероприятий активным участникам и партнерам проекта «Расширение прав и возможностей женщин и девочек, подверженных миграции, для инклюзивного и мирного развития общества» из четырех айылных аймаков были вручены благодарственные письма от имени представителя ООН Ж в Кыргызстане Улзийсурен Жамсран и были озвучены благодарности от имени представителей МОФ ИРО, от творческой группы и участников.

Освещение мероприятий в Баткенской области были через Медиа центра Баткен и газету “Баткен таны”, были сняты репортажи, а также были освещены в газете “Кут билим”, FB, Инстграмм страницы и на сайте Фонда.

Аялга ода

Бердибек Жамгырчиев

*Эзелтеден бийик болуп тагдыры,
Энелерден канат жайган калк ыры.
Аалам күчүн аяр кармап тургансыйт,
Аялзаттын бүтүндөй бир жан сыры.*

*Аялзатсыз пайдубалдар түптөлбөй,
Өмүр өзү болмок го дейм бүт көңдөй.
Кыбыр эткен миң сыйкырдуу жер шары,
Аялзаттын толгоосунан бүткөндөй.*

*Аял – асман, аял – жашоо, аял – зат,
Ал андыктан өтүү керек аярлап.
Көркөмүнө таш эриткен аялсыз,
Көңүл кушу кантип, кайдан жай алмак.*

*Бересем көп, болбос бирок аласам,
Аял – аруу, аял – менин жан апам.
Кыргыз көчүн улап барат аялдар,
Тээ алыстан көз чаптырып карасам.*

*Карындаштар, эжелерим жаркыган,
Өзүңөр жок күндөр өтөр жарты жан.
Ооруп турган мезгил дагы силер деп,
Айыгары күмөн эмес дартынан.*

*Кыздар күлсө күчү кайтат чилденин,
Каргыш алар кордосо эгер кимде-ким.
Канча жандар алкыш айтса аялга,
Мен алардын бардыгында биргемин.*

«МЕРЫ ПРОФИЛАКТИКИ ПО РАСПРОСТРАНЕНИЮ COVID-19 И ПОВЫШЕНИЮ ОБЩЕГО УРОВНЯ САНИТАРНО-ГИГИЕНИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ У ШКОЛЬНИКОВ КЫРГЫЗСТАНА»

Целью проекта было ознакомление и пропаганда мер профилактики распространения корона вирусной инфекции, доведения рекомендаций по защите своего здоровья и здоровья окружающих и общества в школах среди школьников и педагогов Кыргызстана, с целью привития устойчивых навыков и привычек в области личной гигиены и санитарии у школьников, путем создания электронно-образовательной платформы по COV – 19 и повышению общего уровня санитарно-гигиенической культуры у школьников Кыргызстана.

Проект вносит вклад в Цели 3-4 ЦУР.

Цели в области устойчивого развития (ЦУР) (англ. Sustainable Development Goals (SDGs)) — набор из 17 взаимосвязанных целей, разработанных в 2015 году Генеральной ассамблеей ООН в качестве «плана достижения лучшего и более устойчивого будущего для всех». Эти цели были названы в резолюции Генассамблеи «Повесткой дня на период до 2030» года и они заменили собой Цели развития тысячелетия.

Задачи проекта были следующие:

1. Проведение онлайн тренинга для учителей пилотных школ
2. Проведение Информационной недели по COVID-19 для школьников в пилотных школах. Проведение конкурсов среди школ, учителей, учащихся.
3. Создание в пилотных школах общественных групп санитарного контроля в каждом классе/школе, состоящих из волонтеров с функцией контроля за соблюдением санитарно-гигиенических правил каждым учеником, а также просветительскими задачами, с целью повышения их общего уровня культуры в области гигиены и санитарии.
4. Создание электронно-образовательной платформы по COVID-19 и повышению общего уровня санитарно-гигиенической культуры у школьников Кыргызстана.
5. Создание, адаптация и перевод информационно-учебного материала
6. Распространения опыта проведения Информационной недели по COVID-19 для школьников, по образовательным учреждениям Кыргызстана.

Проект был полностью успешно реализован и поставленные цели, и задачи были достигнуты.

Для эффективной реализации проекта и наличия четких результатов, основными партнерами были привлечены такие государственные учреждения как Министерство образования и науки КР, Республиканский центр укрепления здоровья и массовой коммуникации при Министерстве здравоохранения КР и Национальная комиссия КР по делам ЮНЕСКО. Согласно рекомендации Министерства были отобраны 8 пилотных школ на территории страны 6 из которых из г. Бишкек и 2 из г. Ош.

Проведение онлайн тренинга для учителей пилотных школ

Принимая во внимание долгосрочный и возвращающийся характер вируса, одной из первых задач стало проведение онлайн тренинга для учителей и школьной администрации, с целью информирования о мерах профилактики коронавирусной инфекции в школах. С переходом на дистанционную форму обучения в 2020г., была также выявлена недостаточность цифровых

навыков учителей. В этой связи, целью тренинга также стало повышение их цифровой компетентности.

Данный тренинг был проведен 12 августа 2021г. на платформе Zoom. Тренинг был организован в две сессии и проведен на двух языках. Всего в тренинге приняли участие около 100 учителей и представителей школьной администрации из 8 пилотных школ. С приветственной речью выступили: представитель Министерства образования и науки Кыргызской Республики Абдылдаева Г.К. и Ответственный секретарь Национальной комиссии Кыргызской Республики по делам ЮНЕСКО Солтонгельдиева С.С. Программа тренинга включала презентацию проекта, его целей и задач, презентацию квалифицированного психолога Анастасиади А. «Пандемия COVID-19 и школа. Учебный процесс и продуктивность». Врач-терапевт Эрмек Исмаилов автор блога Дневник Врача, известный своим неотъемлемым вкладом в освещение коронавирусной инфекции с начала пандемии также был приглашен на тренинг в своей презентации «Как вернуться в привычную нам жизнь?» раскрыл тему вирусных заболеваний и вакцинации. Также в целях повышения цифровой компетенции учителей и внедрения больше практических заданий была организована интерактивная игра-тест на платформе kahoot. Участникам необходимо было правильно ответить на вопросы связанные с мерами профилактики COVID-19. 10 участников получившие наибольшее количество баллов согласно платформе были вознаграждены небольшими поощрительными призами в виде USB флешек.

Благодаря поддержке администрации одной из пилотных школ, офлайн тренинг был организован 21 августа 2021г. с соблюдением всех санитарных мер. Данный тренинг состоял из двух частей информационной и практической. В информационной части с презентацией выступила Алтымышева Н.А. Директор Республиканского центра укрепления здоровья и массовой коммуникации при Министерстве здравоохранения КР. Практическая часть включала 4 мастер класса:

1. Для повышения цифровых навыков учителей был организован класс Санарип 50+, в процессе которого учителям было показано как работать и создавать собственные тесты для уроков на открытых платформах как kahoot, учителя научились редактировать фото и видео для создания привлекательного контента для учеников, также были показаны и другие ресурсы для облегчения работы преподавателя.
2. Следующий мастер класс был посвящен проведению Информационной недели по профилактике ковид в школах. Программа данного мастер-класса включала также сессию вопрос ответ с врачом-терапевтом и дыхательную гимнастику.
3. Третий мастер-класс был посвящен практике йоги, в процессе которого, учителям были показаны несколько упражнений для избавления от болей в спине, головы и т.д.
4. Мастер-классы завершились арт терапией, на которой участниками были обсуждены плюсы и минусы дистанционного образования для развития позитивного мышления, вопросы адаптации детей, определили, что такое эмоциональное выгорание, учителя также оценили свое эмоциональное состояние.

Всего в тренинге приняли участие 45 учителей. С учетом всех санитарных мер, участники были разделены на небольшие группы и прошли все мастер-классы в определённом порядке. Школы из г. Ош были подключены онлайн, и также смогли принять участие во всех практических занятиях.

Проведение Информационной недели по COVID-19 для школьников в пилотных школах.

Проведение Информационной недели было одним из важных компонентов проекта. Основной целью недели было повышение общего уровня культуры в области гигиены и санитарии у школьников Кыргызстана.

Информационная неделя была объявлена и проведена в пилотных школах с 16 сентября по 1 октября 2021 года.

На протяжении указанного времени, школами были проведены разного рода мероприятия (классные часы, лекции врачей/ординаторов, открытые уроки с участием родителей, флешмобы, конкурсы рисунков и т.д.), направленных на пропаганду мер профилактики COVID. Также в целях консультации, было привлечено 8 ординаторов, которые помогали 8 пилотным школам на протяжении трех недель. В каждой пилотной школе была создана общественная группа санитарного контроля, состоящих из учеников-волонтеров и учителей под руководством ординатора. Главной их задачей было следить за соблюдением санитарно-гигиенических правил каждым учеником. Каждая школа также получила медицинские аптечки с годовым запасом медицинских препаратов по оказанию первой помощи, для поддержки работы групп санитарного контроля.

В рамках Информационной недели были объявлены конкурсы по профилактике COVID:

1. Лучший сценарий классного часа – среди учителей
2. Лучший сценарий Информационной недели – среди пилотных школ
3. Лучший видеоролик – среди учеников

Всего на конкурс поступило более 30 конкурсных материалов (7 школьных сценариев, 15 классных часов, 19 видеороликов учеников). Жюри, в состав которого вошли представители национальной комиссии КР по делам ЮНЕСКО, а также Республиканского центра укрепления здоровья КР и МОФ “Инициатива Розы Отунбаевой”, выбрали лучшие материалы среди конкурсных работ.

Лучший сценарий Информационной недели по профилактике COVID»:

- 1 место – СШ №48 (г.Ош)
- 2 место – УБК им. Г. Гмайнера
- 3 место – СОШИ №71

«Лучший сценарий классного часа по профилактике COVID» на кыргызском языке:

- 1 место – Алымбекова Назира (УБК им. Г. Гмайнера)

2 место – Холида Худайбердиева (СШ № 48)

3 место – Саида Махмудова (СШ № 77)

«Лучший сценарий классного часа по профилактике COVID» на русском языке:

1 место – Джилгелдиева А.Д. (СОШИ №71)

2 место – Субочева Людмила (ОК «Илим Ош»)

3 место – Тулпарбекова А.Т. (СШ №89)

3 место – Имаш к Майрам (СШ № 48)

«Лучший видеоролик по профилактике COVID»:

1. Абдилакимов Саид (ОК «Илим Ош»)
2. Зарипов Жапарсадык (УВК им. Г. Гмайнера)
3. Алижанов Хамза (СШ № 48)
4. 9 «а» класс (СШ № 48)
5. 1 «в» класс (СШ № 15)
6. 6 «а» класс Асан, Усон, Эсен (СШ № 48)

Победители среди школ в номинации "Лучший сценарий информационной недели" получили ценные призы: интерактивная доска, телевизор, принтер, мини проектор, цифровой уголок для класса.

Победители среди учителей и учеников в номинации "Лучший сценарий классного часа" получили ноутбук, планшет и телефон.

За лучшие работы в номинации "Видеоролик о профилактике COVID 19" ученикам были вручены смарт часы.

Также в рамках проекта каждой школе были вручены аптечки с годовым запасом препаратов. В скором времени будет официально запущена электронно-образовательная платформа. Все использованные материалы, методики и конкурсные работы будут опубликованы на электронно-образовательной платформе, с переводом на кыргызский язык для того, чтобы большее количество преподавателей имело доступ к разработкам проекта.

Создание электронно-образовательной платформы по COVID-19 и повышению общего уровня санитарно-гигиенической культуры у школьников Кыргызстана.

SAKMEKTEP Главная Постеры Видео Документы COVID и школа О проекте Полезные ссылки Конкурс Русский ▼

Sakmektep – материалы по COVID-19

Сайт создан для оказания методической и информационной помощи всем, кто участвует в образовательном процессе. Учителя, ученики и родители могут найти на этом сайте рекомендации, памятки и много других полезных материалов связанных с профилактикой COVID-19. Материалы сайта являются ссылками на достоверные источники такие как Всемирная Организация Здравоохранения (ВОЗ) и др.

С начала реализации проекта, велась работа по созданию данной платформы. Платформа была разработана как информационный портал, с самой простой навигацией для упрощения работы учителей и всех пользователей, с возможностью быстрого скачивания материала в форматах MS Word, PDF, PNG и т.д. На данный момент платформа активна по данной ссылке <https://sakmektep.kg/> и доступна на двух языках («сак» с кырг. обозначает здоровый и «мектеп» - школа).

Параллельно шел поиск и сбор достоверных источников информации врачом-терапевтом и 8 ординаторами. Собранная информация была структурирована и переведена на кыргызский язык, для обеспечения доступа учителей и школ с регионов. В процессе имплементации, было разработано 10 постеров о проведении Информационной недели и профилактике COVID, 8 видео роликов, а также комикс. Все материалы доступны на кыргызском и русском языках и размещены на платформе.

При завершении платформы, размещенные материалы были перепроверены представителями РЦУЗ и МК при МЗКР. Также была достигнута договоренность с Министерством образования и науки КР и РЦУЗ и МК при МЗКР о передаче и внедрении разработанной платформы на их основные сайты для дальнейшего информирования общественности, что также вносит вклад в обеспечение устойчивости результатов проекта.

Созданная электронно-образовательная платформа будет функционировать и дальше в открытом доступе. Разработанные материалы в рамках проекта будут также доступны на платформе. В свете продолжающейся пандемии, реализация данного проекта внесла огромный вклад в организацию учебного процесса в школах и повышению осведомленности не только учителей и учеников пилотных школ, но и общественности в целом.

Распространение опыта проведения Информационной недели по COVID-19 для школьников, по образовательным учреждениям Кыргызстана.

В целях продвижения проекта, его мероприятий и повышения осведомленности не только пилотных школ и, но и общественности в целом была организована информационная кампания, в которую были вовлечены практически все участники и партнеры проекта. Так, директора и завучи школ были приглашены на радио и телевизионные передачи, были сняты репортажи о проведении Информационной недели в школах, представитель Министерства образования и науки приняла участие в телевизионной передаче и рассказала о процессе реализации проекта.

Популяризация проекта и его продвижение было одним из основным компонентов в реализации проекта. Как отмечено выше, информационная кампания проекта охватила практически всех участников и партнеров. В связи с соблюдением всех санитарных мер, было рекомендовано избегать скопление большого количества людей. Все радио/теле/медиа передачи были освещены на медиа платформах и доступны для просмотра широкой общественности.

Данные передачи можно просмотреть пройдя по следующим ссылкам:

<https://www.facebook.com/watch/?v=681089749535943&ref=sharing>

<https://youtu.be/w2xml6JLeAo>

<https://roza.kg/press-center/news/5895>

КАРАВАН «ПОЭЗИЯ ПРОТИВ НАСИЛИЯ»

В рамках «16 дней активных действий против гендерного насилия» 14 декабря 2021 года в городе Ош, в Ошском государственном университете прошел караван «Поэзия против насилия».

В рамках акции прозвучали произведения поэтов на тему гендерного насилия и важности борьбы с ним.

ЦЕЛЮ Каравана «Поэзия против насилия» является повышение осведомленности о важности развития и предотвращения культуры терпимости к гендерному насилию среди молодежи в стране.

В мероприятии под названием «Поэзия, я тебя люблю» приняли участие автор сборника стихов, Лауреат Национальной театральной премии «Эргүү», известный поэт, журналист - Нуркыз Рыскул кызы, победитель литературного конкурса имени А. Осмонова, известный поэт, автор нескольких книг, ведущий - Акбар Кубанычбеков, известный поэт имени А. Осмонова, Ч. Турсунбекова, известный поэт, глава Союза молодых писателей тюркского мира в Кыргызстане, победитель республиканского конкурса, посвященного 800-летию Мевлана Желаледдин Руми, обладатель “Золотого пера” Национального союза писателей Бердибек Жамгырчиев, победитель телеконкурса международной организации ТЮРКСОЙ «Беш Акын» Алтынбек Исмаилов, лауреат Премии имени Зайырбека Ажыматова, победитель телепроекта «Беш Акын» Мелис Маматжан уулу.

Посредством поэзии, яркими, эмоциональными и объективными образами, поэты могут доносить до людей важную и актуальную информацию. Поэты своими произведениями погрузили зрителей вечера поэзии в эмоции и переживания. Поэтические вечера являются очень эффективным, эмоциональным и интерактивным инструментом информационных и образовательных кампаний для населения.

Основной целевой аудиторией кампании стала молодежь (юноши и девушки 17-25 лет) - студенты государственных вузов. Статистика показывает, что большинство изнасилований и покушений на изнасилование совершается молодыми людьми в возрасте от 18 до 24 лет. Большинство молодых людей активно вовлечены во внутреннюю и внешнюю миграцию, и когда они находятся вдали от своих сообществ, их меньше контролируют, что часто подталкивает их к правонарушениям. Проблема похищения невесты по-прежнему является актуальной среди молодежи в некоторых частях страны.

Караван «Поэзия против насилия» организован в рамках глобальной инициативы «СВЕТ РАВЕНСТВА» при поддержке общественного объединения «Иссык-Кульская грамотность» и Международного общественного фонда «Инициатива Розы Отунбаевой». Программа координируется Управлением постоянного координатора Организации Объединенных Наций и такими учреждениями, как Организация Объединенных Наций по женщинам, Программа развития Организации Объединенных Наций, Детский фонд Организации Объединенных Наций (ЮНИСЕФ), Управление Организации Объединенных Наций по наркотикам и преступности и Фондом ООН в области народонаселения (ЮНФПА) и при поддержке Правительства Кыргызской Республики.

КНИГОИЗДАТЕЛЬСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

Одной из важных целей издательской деятельности Фонда является содействие продвижению книги и чтения. Другой не менее важной целью Фонда можно назвать воспитание культуры чтения, а через это и повышение общего уровня культуры личности.

Книга «Кыз китеп» получила диплом I степени «Искусство книги» на XVIII Международном конкурсе государства – участников Содружества Независимых Государств в Номинании «Книга для детей и юношества» книжной выставке-ярмарке 2021 года. Идея создания этой книги принадлежит экс-президенту КР, основателю МОФ «Инициатива Розы Отунбаевой» Р.И. Отунбаевой.

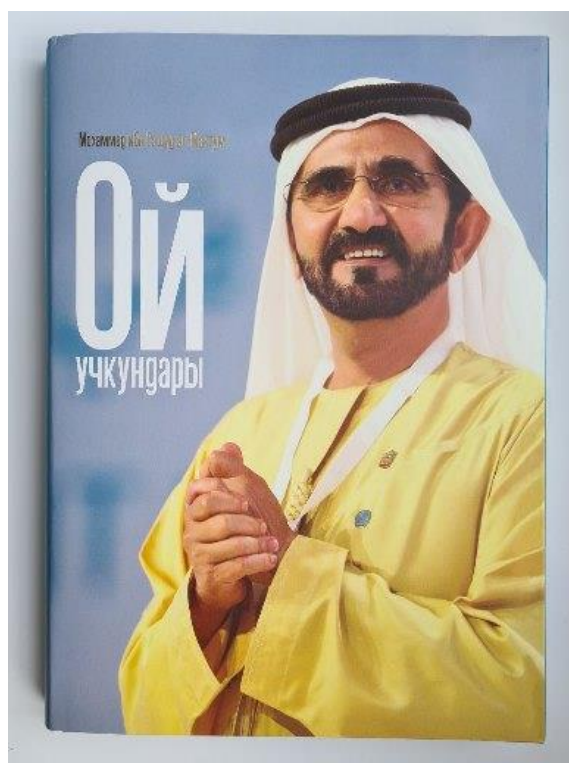
Издательская деятельность Фонда получила признание за популяризацию мировой и национальной литературы среди детей и молодёжи на международном уровне.

Данная книга предназначена для девочек и девушек от 8 до 18 лет, и направлена на понимание ими своей природы, правильного осознания и принятия себя, личностного роста, а так же понимания ценности своей жизни. Понимание и принятие себя неповторимой и особенной личностью, забота и бережное отношение к собственному здоровью, понимание особенностей развития женского организма и правильная интерпретация изменений происходящих в нем.

Фондом продолжается работа по переводу и изданию серии книг из жизни замечательных людей. Публикация таких книг в современном обществе Кыргызстана весьма актуальна, так как эти книги дают представление не только о жизни отдельно взятой личности, и через призму жизни и деятельности этих личностей дают возможность узнать о реформах, общественных движениях в исторической перспективе. Эти книги не только расширяют кругозор кыргызскоязычного читателя, но помогают в формировании его мировоззрения, дают целостную картину о политических и экономических процессах в странах-соседах, по региону и в мире.

В 2021 году из серии «Жизнь замечательных людей» выпущена книга «Искры разума» премьер-министра и вице-президента Объединённых Арабских Эмиратов с 2006 года, министра обороны ОАЭ, шейха Дубая Мохаммеда ибн Рашида аль-Мактума, в которой автор собрал размышления и идеи, которые помогли шейху Мохаммеду занять лидирующие позиции на мировой арене. Книга интересна тем, что читатель может проникнуть в суть личности автора и понять его лидерскую философию. Эта книга была удостоена диплома III степени на «Искусство книги» на XVIII Международном конкурсе государства – участников Содружества Независимых Государств в Номинации «Книга для детей и юношества» книжной выставке-ярмарке 2021 года.

В этом году нашла свое продолжение работа по изданию книг для детей дошкольного, школьного возраста и подростков. Был издан сборник из 10 наименований китайских сказок «Китайские сказки» на кыргызском и русском языках, которые расскажут детям о традициях, обычаях и верованиях китайского народа. Чтение этой книги поспособствует культурному и эстетическому развитию детей и формированию разносторонней и толерантной личности, открытой к многообразию культур.

Также в 2021 году, в рамках проекта «Девочки в науке» изданы дневники проекта и методическое пособие «Руководство для STEM педагогов» на кыргызском и русском языках.

В рамках проекта «Расширение прав и возможностей женщин и девочек подверженных миграций, для инклюзивного и мирного развития общества» изданы сборник очерков «Мекенге мээримин арнаган аялзаты» о женщинах посвятивших себя служению своей родине.

В 2021 году проводилась работа по изданию книги «Манас в рисунках» на турецком и немецком языках. Книги о современной жизни нашего партнера и соседа «Китай сегодня» на кыргызском и русском языках, брошюры «Основы цифрового образования» на кыргызском языке.

Также в рамках издания книги из серии «Жизнь замечательных людей» ведутся переговоры об издании в 2022 году 2 и 3 тома книги китайского государственного, политического и партийного деятеля, действующего генерального секретаря ЦК Коммунистической партии Китая, Си Цзиньпина «О государственном управлении», книги немецкого политика, председателя Социал-демократической партии Германии в 1964-1987 годах, четвёртого федерального канцлера ФРГ, лауреата Нобелевской премии мира В.Брандта «Демократический социализм. Статьи и речи», книги французского военного и государственного деятеля, основателя и первого президента Пятой республики Шарля де Голля «Мемуары надежды».

До новых встреч в новом, юбилейном для Фонда, 2022 году!

И Н И Ц И А Т И В А
РОЗЫ ОТУНБАЕВОЙ
www.roza.kg

**«Роза Отунбаеванын демилгеси»
эл аралык коомдук фондунун
иши жөнүндө жылдык тчет**

2021

Бишкек

2021

Кымбаттуу достор!

Календардын акыркы барагы да аягына келип жетип, 2021-жыл аяктап жатат.

Бул жыл бардыгыбызга көптөгөн жаңылыктарды, идеяларды алып келди, «Роза Отунбаеванын демилгеси» фондунун командасына көрүнүктүү, кызыктуу долбоорлорду жүзөгө ашырууга, бир кыйла жакшы жана пайдалуу иштерди аткарууга мүмкүндүк берди.

2022-жылы биз мурдагыдан да көп пландарды, долбоорлорду, идеяларды жана иштерди жүзөгө ашырууга ниеттенип жатабыз.

Биз өлкөбүздүн эң кичинекей жарандары үчүн билим берүүдөн баштап, билим берүүнү өнүктүрүү үчүн, маданиятты өнүктүрүү, кыз-келиндердин потенциалын өстүрүү үчүн дагы көп нерселерди жасоого аракет кылабыз.

Ачыктык жана биздин ортобузда түзүлгөн ишеним, Силердин колдооңор жана назарыңар бардыгыбызга ийгиликке жетишүүгө жардам берет деп ишенебиз!

«Роза Отунбаеванын демилгеси» ЭКФнын
Аткаруучу директору
Д.Ш.Кендирбаева

2021-жылы Фонддун командасы алар боюнча иш жүргүзгөн долбоорлор

ЖАЙЛООДОГУ ӨНҮКТҮРҮҮ БОРБОРЛОРУ

Тарбиялоо жана окутуу балдардын андан ары өнүгүү жөндөмүнө таасир этүүчү алда канча маанилүү факторлордун бири болуп саналат. Мектепте алган билимдердин сапаты жана орто билимди аяктоонун кепилдиги балдар мектепке даяр экендигине же жоктугуна байланыштуу. Алыскы тоолуу райондордо жашаган малчылардын балдарында билимге жеткиликтүүлүк иш жүзүндө жок. Ушул себептен улам, «Роза Отунбаеванын демилгеси» ЭКФ «Жайлоодогу өнүктүрүү борборлору» долбоорун өнүктүрүүнү жана ишке ашырууну улантып жатат.

ДОЛБООРДУН МАКСАТЫ – Кыргыз Республикасынын айрым бийик тоолуу региондорунда малчылардын балдарын жана алардын ата-энелерин өнүктүрүү үчүн шарттарды түзүү.

Биз бул долбоор Кыргызстандагы малчылардын балдарынын билим алуу жагындагы көйгөйлөрүн чечүүгө жана мектепке чейинки билим берүүгө жеткиликтүүлүгүн арттырууга кыйла салым кошот деп эсептейбиз.

Долбоорду ишке ашыруу МӨӨНӨТТӨРҮ - 2014-2021 жана андан кийинки жылдар.

ДОЛБООРДУН ГЕОГРАФИЯСЫ – өлкөнүн бардык 7 областы

Жайлоодогу өнүктүрүү борборлору жай мезгилинде балдарды өнүктүрүү жана ата-энелерди агартуу үчүн шарттар түзүлгөн боз үйлөдү билдирет. Бул долбоор – республиканын региондорунда жетишсиздиги өзгөчө сезилип жаткан балдар бакчаларына мыкты

альтернатива.

Балдардын жайлоодогу балдар бакчаларына барышы толугу менен акысыз.

Тарбиячынын ишинен тышкары төмөнкүдөй иш-чаралар жүргүзүлөт:

- Үн чыгарып китеп окуу жана сүйлөөнү өнүктүрүү боюнча мастер-класстар.
- Балдарда майда моториканы өнүктүрүү үчүн мастер-класстар.
- Театрдык оюн-зооктор.

тартылат.

- Балдар үчүн лекция-сабактар.
- Демейки жана спорттук өнүктүрүүчү оюндар.
- Балдар үчүн интерактивдүү сабактар.
- Малчы ата-энелер жана Борбордун тарбиячылары үчүн лекциялар жана тренингдер.
- Тажрыйбалуу педагогдор ишке

- Региондордун ортосундагы тажрыйба алмашуу.
- Волонтерлордон мастер-класстар.

COVID-19 пандемиясына жана өлкөнүн айрым райондорундагы жагымсыз эпидемиологиялык кырдаалга байланыштуу 2021-жылдын жайкы сезонунда жергиликтүү бийликтерден уруксат берүүчү документтерди алуу менен бүткүл республика боюнча Жайлоодогу балдар бакчаларын уюштуруу чечими кабыл алынды.

Ошентип, 30 Жайлоодогу балдар бакчасы ачылды, эпидемиологиялык кырдаал жакшы болгон региондордо борборлор ачылды жана COVID-19дун алдын алуу боюнча бардык нормаларды аткаруу жана жергиликтүү бийликтерден уруксат берүүчү документтерди алуу менен иш жүргүзүлдү. Республика боюнча долбоор 820 баланы камтыды. Бардык 30 борбор окутуучу комплекттер жана музыкалык комплекттер менен камсыз кылынды.

Ошол жылдагы Баткендеги каргашалуу окуяларынан кийин көптөгөн балдар чек арадан алыс жактагы тоолордо болууга аргасыз болду, буга байланыштуу ошол жана кийинки жылдарда көбүрөөк балдарды камтуу үчүн 6 боз үйдү даярдоо жана борборлорго берүү чечими кабыл алынды. КЭРдин КРдагы Элчилигинин колдоосунун аркасында Жайлоодогу балдар бакчалары окутуучу материалдар (канцеляриялык буюмдар жана китептер) жана Баткен областы үчүн боз үйдүн 6 комплекти менен камсыз кылынды.

Германиянын КРдагы Элчилигинин жана Гете Институтунун колдоосу менен борборлорго музыкалык аспаптардын 20 комплекти берилди. Балдар жана ата-энелер КЭРдин Элчилигине жана Германиянын Элчилигине алардын баа жеткис колдоосу үчүн абдан ыраазы жана алар мейман болуп кетишине дайыма куштар.

Ошондой эле Конфуций Институтунан балдарга да, ата-энелерге да жагып калган ар жылдагы мастер-класстар өттү. Борборлордо ар түрдүү тематикалар боюнча көп сандаган жана башка мастер-класстар уюштурулду жана өткөрүлдү.

САНАРИП 50+

Маалыматтык технология жана байланыш мамлекеттик комитеттин маалыматтары боюнча, 30 жашка чейинки курактагы калкты 30%ы гана интернетти жигердүү пайдалануучулар болуп саналат. Бул бардык эле тургундар интернетти пайдаланууну биле бербей тургандыгын көрсөтүп турат.

Санариптештирүүгө калктын бардык катмарларын тартуу үчүн өзгөчө ыкма талап кылынат. «Санарип 50+» долбоору улуу муунду маалыматтык жана мобилдүү интернет технологиялар менен, анын ичинде электрондук жана санариптик финансылык кызмат көрсөтүүлөр менен иштөө жөндөмдөрүнө окутууга багытталган.

«Санарип 50+» долбоорунун максаттары жана милдеттери санариптик трансформациялоонун беш жылдык стратегиясына «Санариптик Кыргызстан 2019-2023»: «Санариптик жөндөмдөрдү өнүктүрүү аркылуу калк үчүн жаңы мүмкүнчүлүктөрдү түзүү жөнүндө» стратегиянын № 1 милдетине туура келет жана «Бүткүл калк үчүн, анын ичинде аялуу топтор үчүн санариптик жөндөмдөр» компоненти боюнча максаттуу индикаторлорго жетишүүгө көмөктөшөт.

ДОЛБООДУН ГЕОГРАФИЯСЫ

Бишкек шаары жана 10 пилоттук турак жай конушу (Ак-Ордо, Орок, Ак-Өргө, Ала-Тоо, Учкун, Келечек, Дордой, Тунгуч, Арча-Бешик, Бакай-Ата, Калыс-Ордо).

ДОЛБООДУН МАКСАТТУУ ТОПТОРУ

Турак жак конуштарындагы жана Бишкек шаарындагы 50 жаштан өткөн адамдар, негизинен аялдар жана кыздар.

ДОЛБООДУН ӨНӨКТӨРҮ

Бишкек шаарынын мэриясынын Билим берүү башкармалыгы, турак жак конуштарындагы орто мектептердин мугалимдери.

ДОЛБООДУН МАКСАЫ – улуу муундагы адамдарды смартфондор менен иштөөгө, дүйнөлүк тармакты өздөштүрүүгө, интернетте баарлашуу жөндөмдөрүнө ээ болууга финансылык сабаттуулуктун негиздерине, ошондой эле нактадай эмес операциялар үчүн «Элсом» электрондук капчыгын пайдаланууга окутуу.

Окутуу шаардын жана турак жай конуштарынын ар кандай аянтчаларында өтөт, ал жерлерде даярдалган машыктыруучулар смартфондорду, социалдык тармактарды, электрондук почтаны кантип пайдалануу керектигине, финансылык сабаттуулуктун негиздерине жана «Элсом» электрондук капчыгын пайдаланууга үйрөтөт.

Окуу борборлорунда жана мектептерде төмөнкүдөй программа боюнча окутуучу курстар дайыма өткөрүлүп турат: смартфондун функциялары, социалдык тармактар жана медиа сабаттуулук, электрондук почта жана электрондук кат жазуунун этикети, ошондой эле финансылык сабаттуулуктун негиздери жана нактадай эмес эсептешүү үчүн Элсом электрондук капчыгын пайдалануу.

Курстарга 50 жаштан өткөн улгайган адамдар, окуучулардын ата-энелери, окутуучулар жана турак жай конуштарынын

бардык кызыкдар тургундары барат.

Башталгыч класстардын окуучуларынын ата-энелери курстарга өзгөчө кызыгат, анткени алар балдарды балдар бакчаларына жана мектептерге электрондук жаздыруу үчүн электрондук почтаны пайдалануусу зарыл. Ошондой эле тренингдердин катышуучулары интернеттеги коопсуздук эрежелерин жана чыныгы маалыматты жалган маалыматтан кантип ажыратуу керектигин билип алат.

Финансылык сабаттуулук темасы боюнча тренингдердин

катышуучулары электрондук финансылык инструменттер жөнүндө төмөнкүдөй маалыматтарды алат: кредиттик жана дебеттик карточкалар, алдын ала төлөө карточкалары, терминалдар, банкоматтар жана башкалар, ошондой эле катышуучулар бул инструменттерди пайдалануунун Кибер коопсуздугунан тышкары, кошумча түрдө үй-бүлөлүк бюджетти түзүүгө үйрөнөт.

Нактай эмес эсептешүүлөрдү жүргүзүү үчүн катышуучулар Элсом электрондук капчыгын пайдаланууга үйрөнөт, анда алар коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн, интернет үчүн акы төлөөнү практикалайт; бирдиктерди жүктөйт жана электрондук капчык аркылуу башка операцияларды колдонот. Көпчүлүк катышуучулар үчүн электрондук капчыкты пайдалануу өтө пайдалуу жана ыңгайлуу болуп саналат, ал эми пенсионерлер үчүн Элсом зарылчылык болуп калат, анткени кызмат көрсөтүүлөргө акы төлөө үчүн почтага баруунун кереги жок болуп калат.

Өлкөнүн алыскы региондорунан, атап айтканда, Нарын жана Баткен областтарынан зор суроо-талаптар түшүүдө. Бул областтардын мугалимдери жана тургундагы ушундай курстарды алардын мектептеринде жана айылдарында өткөрүүнү суранып жатат.

Долбоор үчүн промо жана окутуучу роликтер даярдалып жатат.

Кызматкерлер үчүн, анын ичинде ведомстволук уюмдардын кызматкерлери үчүн “Санарип 50+” долбоорунун окутуучу курстарын өткөрүү үчүн Саламаттык сактоо министрлигине, Эмгек жана социалдык өнүктүрүү министрлигине, Маданият, маалымат жана туризм министрлигине, Архив агенттигине расмий каттар жөнөтүлдү.

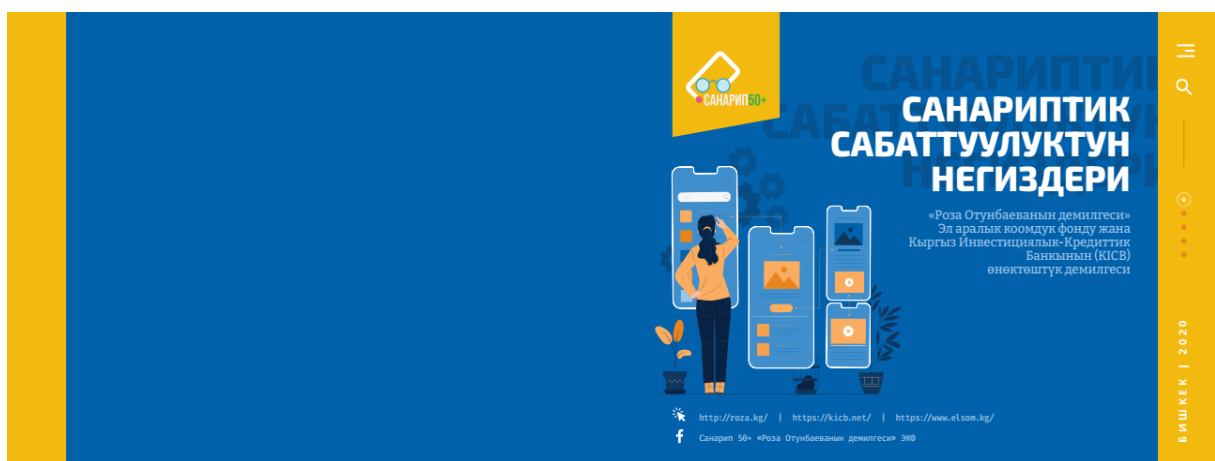
ДОЛБООРДУН ИЙГИЛИКТЕРИ:

- Окутууга тренингдердин бардык катышуучулары кызыгып жатат, тренингдерден катышуучулар ыраазы болуп кетүүдө;
- Тренингдердин катышуучуларынын көпчүлүк бөлүгү Элсом жөнүндө биринчи жолу билип жатат жана капчыктын ыңгайлуулугун түшүнгөндөн кийин машыктыруучуларга жана долбоорго зор ыраазычылыгын билдирүүдө;
- Маалыматтык жана электрондук финансылык мобилдүү технологияларды айкалыштыруу катышуучулар үчүн курсту релеванттуу жана

пайдалуу кылууда, анткени бул темалар технологиялар кылымында ар бир адам үчүн зарылчылыкты козгоп жатат;

- Бардык машыктыруучуларда адамдар менен иштөө тажрыйбасы бар болгондуктан тренингдер ойдогудай сапатта өтүп жатат;
- Долбоорду чагылдыруу боюнча жигердүү иш жүргүзүлүп жатат: радиодогу, телекөрсөтүүдөгү интервью, социалдык тармактар жана жергиликтүү газеталар (4 телеберүүнүн эфирге чыгышы (ЭлТР, СТБ, 5 канал, Замана), 5 радиоберүү (Азаттык, Биринчи Радио, Кыргыз Радио), СТБнын, Кыргыз Туусунун катышуусу менен пресс түр, долбоор жөнүндө «Кыргыз Туусу» газетасындагы макала (газетанын 29-ноябрдагы чыгарылышы);
- ФБга жазылуучулардын жалпы саны 200дөн 531ге чейин көбөйдү (таргет рекламаны колдонбогондо); айрым видеолорду күнүнө жалпысынан 700 жолу жана андан ашык көрүшөт;
- Машыктыруучулар IFC’тен алынган видео продукцияны тренингдерди визуалдык коштоо катары пайдаланып, алар үчүн өздөрүнүн ыраазычылыгын билдирип жатат;
- Флаерлер жана постерлер долбоор жөнүндө маалыматты таратуу үчүн ыңгайлуу каражат болуп калды;
- Тренингдер төмөнкүдөй башка уюмдар менен бирге өткөрүлөт: SOS Балдар айылдары, Информатиктер ассоциациясы, Кызыл Жарым Ай Улуттук коому;
- Раймамадминистрациялар аркылуу долбоорду алга илгерилетүү боюнча макулдашууга жетишилди;
- Кызыл Жарым Ай Улуттук коомунан волонтердук колдоо көрсөтүү боюнча макулдашууга жетишилди;
- Санарип 50+ долбоорунун тренингдик модулу Кызыл Жарым Ай Улуттук коомунун программасына киргизилди;
- Бишкек шаарынын мэриясынын Билим берүү башкармалыгы аркылуу балдар бакчаларынын базасында тренингдерди өткөрүүгө кошумча түрдө макулдашууга жетишилди;
- Квалификацияны жогорулатуу институтунун базасында кызматташтык жана тренингдерди өткөрүү жөнүндө Кыргыз билим берүү академиясы менен сүйлөшүүлөр жүргүзүлдү;
- Информатиктер ассоциациясы менен кызматташтык жана информатик мугалимдер үчүн Санарип 50+ жана ГУГЛ сервистери боюнча курстарды өткөрүү жөнүндө макулдашууга жетишилди;
- Финансылык сабаттуулук боюнча кошумча тренингдерди өткөрүү жөнүндө IFC (Эл аралык финансылык институт) менен макулдашууга жетишилди.

Медиа жана маалыматтык сабаттуулук жөнүндө долбоордун брошюрасы кыргыз жана орус тилдеринде басып чыгарылды.

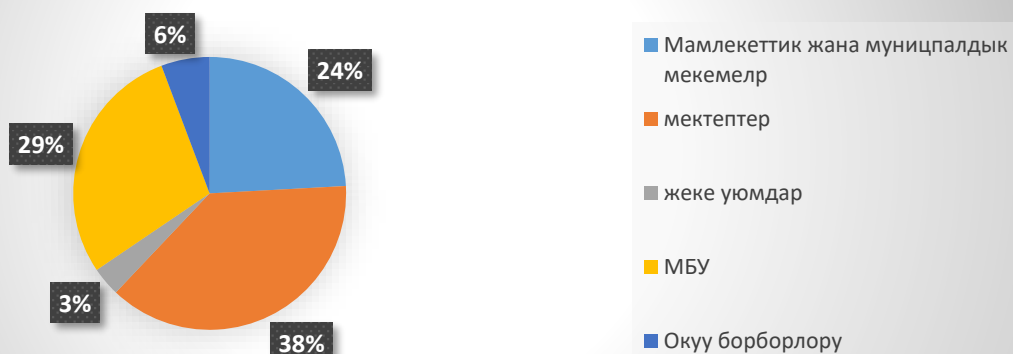

2021-жылы долбоор Борбордук Азиядагы улуу муундар арасында ММСны (медиа жана маалыматтык сабаттуулукту) өнүктүрүүгө кошкон салымы үчүн сыйланды.

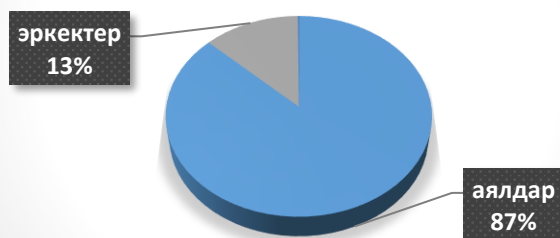

АРАЛЫК САНДЫК КӨРСӨТКҮЧТӨР

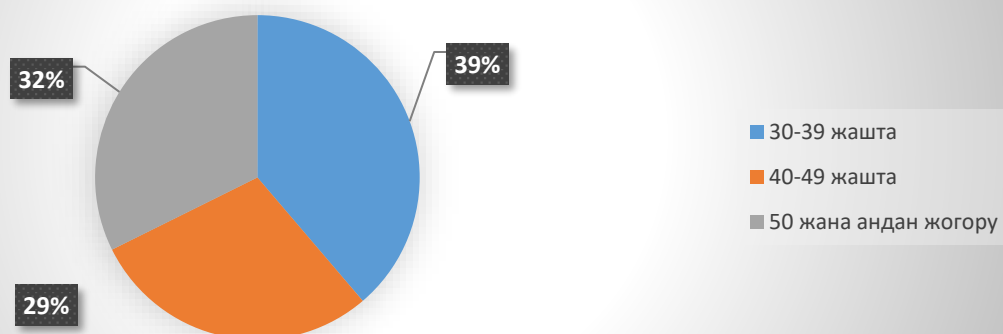
Мекемелер боюнча тренингдер

Курстун угуучуларынын арасындагы гендердик өңүт

Курактык көрсөткүч

КООМДОШТУКТУ ИНКЛЮЗИВДҮҮ ӨНҮКТҮРҮҮ ЖАНА ТЫНЧТЫКТЫ САКТОО ҮЧҮН МИГРАЦИЯГА КАБЫЛГАН КЫЗ-КЕЛИНДЕРДИН УКУКТАРЫН ЖАНА МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨРҮН КЕҢЕЙТҮҮ

Долбоор Кыргыз Республикасында миграцияга жана жаңжалдарга кабылган коомдоштуктарда кыз-келиндердин укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүүгө жана алардын тынчтыкты сактоого жана коомдоштуктарды ар тараптан өнүктүрүүгө көмөктөшүүчү жагымдуу коомдук жана саясий шарттарды түзүү үчүн комплекстүү ыкманы пайдаланат.

Долбоор миграцияга кабылган кыз-келиндерге коомдоштукту инклюзивдүү өнүктүрүүгө катышуу, ошондой эле тынчтыкты жана коопсуздукту камсыз кылууда аялдардын ролу жөнүндө БУУнун Коопсуздук Кеңешинин 1325-Резолюциясын ишке ашыруунун алкагында улуттук саясатты чыңдоого көмөктөшүү мүмкүнчүлүгүн берүү аркылуу пилоттук муниципалитеттерде тынчтыкты сактоого байкаларлык салым кошууга багытталган.

ДОЛБООРДУН МАКСАТЫ – миграцияга кабылган кыз-келиндердин коомдоштуктарды өнүктүрүүдөгү жана тынчтыкты сактоодогу позитивдүү ролу жана кошкон салымы жөнүндө калктын маалымдар болушун жогорулатуу.

Өз коомдоштуктарын өнүктүрүүгө жана тынчтыкты сактоого аялдардын катышуусунун маселеси бара-бара коомдоштуктардын тургундарынын күн тартибине киргизилүүдө, бул болсо ушул маселеге коомдоштуктун ар кандай топтору тарабынан зор көңүл бурууга алып келүүдө.

Жергиликтүү бийлик органдары социалдык багыттагы ыкмаларды пайдаланып, саясатты иштеп чыгуу процессин баштады, бул аларга гендердик аспекти эске алына турган программаларды жана пландарды жүзөгө ашырууга мүмкүндүк берет.

ДОЛБООРДУ ИШКЕ АШЫРУУ
МӨӨНӨТТӨРҮ

2020-жылдын июну – 2021-
жылдын июлу

Узак мөөнөттүү натыйжаларга жетишүү алдыга коюлган милдеттерди чечүү жана кыска мөөнөттүү натыйжаларга жетишүү боюнча план ченемдүү жана ургаалдуу ишке негизденет. Миграцияга кабылган кыз-келиндердин коомдоштуктарды өнүктүрүүдөгү жана тынчтыкты сактоодогу позитивдүү ролу жана кошкон салымы жөнүндө калктын маалымдар болушун жогорулатуу, ошондой эле маалымат

мейкиндигинде багыт алуу жана маалыматтын ишенимдүү булактарын аныктоо боюнча максаттуу коомдоштуктардын тургундардын өздөрүнүн жөндөмдөрүн жогорулатуу гендердик теңчилик принциптерин колдогон жана миграцияга кабылган айымдар тынчтыкты сактоодо жана коомдоштуктарды өнүктүрүүдө позитивдүү роль ойнойт жана байкаларлык салым кошот деп эсептеген калкты камтууну арттырууга мүмкүндүк берет. Долбоордун командасы кыз-келиндердин ролу жана салымы жөнүндө позитивдүү маалыматты маалыматтын ушул булактарында жана каналдарында жайгаштырышынын

максатында маалыматты алуу каналдарын жана булактарын жана коомдоштуктардын тургундарынын коммуникация ыкмаларын табуу маанилүү болуп саналат.

ДОЛБООРДУН ГЕОГРАФИЯСЫ

Баткен областы, Кадамжай районунун Ак-Турпак жана Орозбеков айыл өкмөттөрү, Ош областы, Ноокат району, Төөлөс жана Бел айыл өкмөттөрү, Жалал-Абад областы, Сузак району, Кызыл-Туу айыл өкмөтү, Талас областы, Кара-Буура району, Кара-Буура айыл өкмөтү

Жаңы (талдоо, сындoo, маалыматтык) жөндөмдөрдү жана коомдоштуктардын тургундарынан ишенимдүү маалыматтарды издөө адаттарын өнүктүрүү миграцияга кабылган кыз-келиндер жөнүндө терс жана ишенимсиз маалыматтарды таратууну жана аларга көңүл бурууну кыскартууга мүмкүндүк берет. Мындан тышкары, мигрант кыз-келиндерге карата коомдоштуктарда өкүм сүргөн позитивдүү гендердик ченемдердин жана практикалардын мисалдары жөнүндө маалыматты таратуу жана алга илгерилетүү маанилүү.

Мындан тышкары, миграцияга кабылган кыз-келиндер жөнүндө, бул тематиканы чагылдыруунун туура жана оң ракурсунун зарылчылыгы жөнүндө маалыматтарды түзүп жана таратып жаткан уюмдар (ЖМК, эксперттер, журналисттер) менен консультацияларды жүргүзүү зарыл.

Долбоордун башталышында жана ал аяктагандан кийин жүргүзүлгөн калктын пикирин базалык жана соңку сурамжылоонун натыйжалары долбоордун активдүүлүгүнүн натыйжасында миграцияга кабылган кыз-келиндер тынчтыкты сактоодо жана коомдоштукту өнүктүрүүдө позитивдүү роль ойноп жатат деп ишенген коомдоштуктун мүчөлөрүнүн үлүшү 22%га көбөйгөндүгү тууралуу тастыктап турат. (Базалык көрсөткүч – 64%, соңку көрсөткүч – 86%)

Ошондой эле сурамжылоонун көрсөткүчтөрү долбоордун активдүүлүгүнүн аркасында коомдоштукту өнүктүрүүдө жана тынчтыкты сактоодо кыз-келиндердин ролу жөнүндө калктын маалымдар болушу жогорулашынын деңгээли 13%га көбөйгөндүгү жөнүндө тастыктап турат. (Базалык көрсөткүч – 63%, соңку көрсөткүч – 76%)

Узак мөөнөттүү жана кыска мөөнөттүү натыйжаларга жетишүү максатында долбоордун командасы максаттуу коомдоштуктарда медиастратегияны ишке ашыруу жана масштабдуу маалыматтык-агартуу иш-чараларын жүргүзүү аркылуу кеңири маалыматтык кампанияны ишке ашырды.

Алсак, миграцияга кабылган кыз-келиндердин коомдоштукту өнүктүрүүдөгү жана тынчтыкты сактоодогу позитивдүү ролунун жана салымынын тематикасына масштабдуу маалыматтык иш-чаралар максаттуу коомдоштуктарда биринчи жолу өткөрүлдү. Маалыматтык иш-чараларга калктын ар түрдүү өкүлдөрү: жергиликтүү бийлик,

аксакалдар соттору, аялдар кеңештери, жаштар, мектеп окуучулары, педагогдор, депутаттар тартылды.

2021-жылдын 31-июнуна карата маалыматтар боюнча **долбоордун маалыматтык-агартуу иш-чараларына катышкан максаттуу коомдоштуктардагы адамдардын саны 1745 адамды** (327 - эркек, 1418 - кыз-келин) түздү.

Ошондой эле миграцияга кабылган кыз-келиндер, диаспоралык уюмдар, мамлекеттик органдар долбоордун командасы жана ЖМКнын өкүлдөрү менен кызматташтыкта коммуникациялык продуктуларды түзүүгө жигердүү катышты, өз тажрыйбасы жана позитивдүү практикалары менен бөлүштү, ошонун өзү менен коомдоштукту өнүктүрүүдө жана тынчтыкты сактоодо мигрант кыз-келиндерге жана алардын ролуна коомдоштуктарда позитивдүү мамилени көрсөтүп жатат.

Долбоорду ишке ашыруу мезгилинин ичинде 121 коммуникациялык продукт, анын ичинде ТК сюжеттер, радиоберүүлөр, ТК ток-шоу, макалалар, видеоинтервью, газеталар жана социалдык тармактардагы макалалар жана башкалар чыгарылды. Маалыматтык кампания республикалык жана региондук масштабдагы медианы, маалыматтык агенттиктерди, сайттарды жана социалдык тармактарды, анын ичинде Талас ТКны, Баткен ТКны, Ош ТКны, Жалал-Абад ТКны, "Кутбилим" газетасын, КТРКны, Азаттык Медианы, ЭЛТРди, "Салам" Баткен Радиону, «Биринчи радиону», Пирамида ТКны, 5-каналды, Super.kg'ны, Kadam-Media'ны, 24.kg'ны, Азаттык Радиосун, Жамааттык медианы (Кыргызстандын Жамааттык радиолорун жана мультимедиаборборлору), «Эркин Тоо» газетасын жана башкаларды камтыды.

Долбоордун мезгилинин ичинде бардык максаттуу муниципалитеттерде социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн 6 программасы жана гендердик жактан сезимтал дүйнөнү куруу боюнча аракеттердин жергиликтүү пландары иштелип чыкты жана бекитилди. Жергиликтүү бийликтер, депутаттар жана максаттуу коомдоштуктардын активисттери колдонмо мүнөзгө ээ болгон гендердик жана инклюзивдик ыкмаларды эске алуу менен

стратегиялык документтерди иштеп чыгуу боюнча практикалык жөндөмдөргө ээ болду. 95 адам, анын ичинде 46 - аял (48%) 6 коомдоштукта социалдык-экономикалык өнүктүрүү программасын (СЭӨП) иштеп чыгуу боюнча жумушчу топтун мүчөсү катары иш алып барды. Алар калктын ар түрдүү топторун: аялдарды, эркектерди, жаштарды, мигранттарды жана башкаларды тартуу менен «Эч кимди таштабаш керек» деген инклюзивдик принцип боюнча стратегияларды иштеп чыгуунун

«туура процессин» көрүп жана түшүнө алды. Бул алар өнүктүрүү пландарын иштеп чыгуу боюнча окутуудан өтүп, алынган билимдерди жана жөндөмдөрдү турмушта колдонгону менен ырасталат, мында аларды окутуунун жана ишинин түпкү продуктусу жумушчу топ иштеп чыккан жана айылдык кеңеш кабыл алган СЭӨП болуп калды.

Бийлик органдары менен бирге коомдоштуктардын тургундарынын өздөрү биринчи жолу бардык топтордун, өзгөчө инклюзивдүүлүктү эске алуу менен аялдардын жана балдардын муктаждыктарын биргелешкен изилдөөнү жүргүздү, бул коомдоштукта тынчтыкты сактоодо жана жаңжалдардын алдын алууда маанилүү кадам болуп саналат. Коомдоштуктун жана калктын муктаждыктарынын деңгээлинде, мурда жергиликтүү бийлик органдары тарабынан эске алынбай келген милдеттер аныкталды. Бул маселелердин «көрүнбөгөн зонада» андан ары болушу коомдогу жаңжалдарга потенциалдуу алып келиши мүмкүн.

Аныкталган милдеттерди чечүү жана калктын муктаждыктарын канааттандыруу ЖӨБОнун милдеттеринин бири болуп калды, алар иштелип чыккан СЭӨПтөргө киргизилди. Ээ болгон жөндөмдөр жана жергиликтүү стратегияларга жаңыча мамиле узак мөөнөттүү натыйжалар болуп саналат жана долбоордун натыйжаларына туруктуулукту берет. Долбоордук мезгил аяктагандан кийин максаттуу коомдоштуктардын калкы өзү мобилизацияланып жана инклюзивдүүлүктү, гендерди жана тынчтыкты сактоону эске алуу менен өнүктүрүүнүн жаңы программаларын жана пландарын иштеп чыга алат. Бул түзүмдүк өзгөртүүлөрдү

киргизүүгө мүмкүндүк берет, алар кыз-келиндердин укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүүгө, ошондой эле аларды тынчтыкты сактоо процесстерине тартууга көмөктөшөт.

Максаттуу коомдоштуктардагы, долбоордук иш-чараларга жигердүү катышкан айымдарда коомдук турмуштагы жана өздөрүнүн коомдоштуктарындагы тынчтыкты сактоо процесстериндеги ролу

жогорулагандыгын белгилеп кетүү маанилүү. Бул Баткен областындагы чек аранын жанындагы жаңжалдын учурунда көрүндү.

«Коомду инклюзивдүү жана тынч өнүктүрүү үчүн миграцияга кабылган кыз-келиндердин укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү» долбоорунун (GPI) Баткен областынын Ак-Турпак жана Орозбеков максаттуу коомдоштуктарындагы тургундар эвакуацияланган жарандарды

кабыл алууда жана жайгаштырууда жигердүү колдоо көрсөттү. Активист айымдар, депутат аялдар, ӨЖТнын мүчөлөрү жана долбоордук иш-чараларга тартылган мурдагы мигрант аялдар өзгөчө жана маанилүү ролду ойноду. Коомдоштук борборлорундагы айымдар келген адамдардын муктаждыктарын талдоого, гуманитардык жардамды тартууга жана ачык-айкын бөлүштүрүүгө катышты. Бул тынчтыкты сактоо процесстеринде айымдардын лидерлик ролунун маанилүүлүгү жана бул ролду бардык деңгээлдерде андан ары күчөтүү зарылчылыгы жөнүндө айтып турат. Активисттердин өздөрү долбоордук иш-чараларга катышуу учурунда алар өз айылдаштарынын арасында ишеничке жана кадыр-баркка ээ боло алгандыгы, ошондуктан калк аларга качкындарга жаңжалдуу учурларда жардам көрсөтүү боюнча жооптуу ишти ишенип бергенин белгиледи.

«ИЛИМДЕГИ КЫЗДАР»

«Роза Отунбаеванын демилгеси» эл аралык коомдук фонду ЮНИСЕФтин КРдагы Өкүлчүлүгүнүн колдоосу менен, АУЦАнын Инновациялык колледжи жана «Балдарды коргоо борбору» коомдук бирикмеси менен өнөктөштүктө 2020-2022-жылдары «Илимдеги кыздар» долбоорун ишке ашырып жатат.

ДОЛБООРДУН МАКСАТЫ – STEM-билим берүүгө кыздарды тартууга жана алардын патриоттук тарбиялоого багытталган натыйжалуу билим берүү системасын түзүү.

Үч жылдык долбоордун алкагында Фонд STEM компонент жагынан билим берүү саясатын талдоону жүргүзүүгө ниеттенет. Изилдөө объекти катары Кыргызстандагы мектептеги жана мектептен тышкаркы билим берүүнүн абалы аныкталган, изилдөөнүн предмети – өлкөдөгү мектептеги жана мектептен тышкаркы билим берүү системасы анын негизинде иштеп жаткан негизги документтерде STEM билим берүүнүн (илим, технологиялар, инженерия жана математика) идеяларынын жана компоненттеринин болушу, ошондой эле аларда гендердик сезимталдыктын талаптары канчалык эске алынгандыгы жана сакталгандыгы.

Долбоордун алкагында Фонддун негизги милдеттери:

1. STEM компонент жагынан билим берүү саясатын иликтөө жана талдоо, ошондой эле КР билим берүү кызматкерлеринин ПК программалары жана алардын STEM предметтери боюнча сапаттуу негизги жалпы жана орто жалпы билим берүүгө жеткиликтүүлүгүн алга илгерилетүүгө таасирин баалоо.
2. Эмгек рыногун, рыноктун муктаждыктарын, бизнес-чөйрөнү жана аялдар ишкерлигинин негизги катышуучуларын талдоо, өнөктөштүк мамилелерди түзүү.
3. Бишкекте, Ошто жана Чүй областында STEM предметтерине басым жасоо менен 400 кызды ЖРТга даярдоо.
4. 150 насаатчы аялды жана 3000 шакирт кызды тартуу менен насаатчылык программасы.
5. Маалыматтык коштоо жана 4 мотивациялык видео-роликти жана «Ийгиликтүү таржымалдар» деген 1 китепти чыгаруу.

2021-жылы жүргүзүлгөн STEM компонент жагынан билим берүү саясатын талдоонун натыйжалары:

- Билим берүү стратегиясына өзгөртүүлөрдү киргизүү боюнча сунуштамалар, билим берүү стандарттары жана окуу пландары сунуш кылынды.
- КР Өкмөтүнүн токтому менен 2021/2040-жылдары Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү программасы жана 2021-2040-жылдары Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү программасын ишке ашыруу боюнча 2021-2023-жылдарга карата иш-аракеттер планы бекитилди.
- РИПКиППРнын мугалимдердин квалификациясын жогорулатуунун Республикалык институту үчүн сунуштамалар иштелип чыкты.
- Областтык билим берүү институттарынын/методикалык борборлордун кызматкерлери үчүн базалык тренингдер жана STEM предметтери боюнча мугалимдер үчүн тренингдер өткөрүлдү.

- СТЕМ компонентин окуу программаларына киргизүү боюнча сунуштамалар иштелип чыкты жана КР БЖИМден, КБАДан, РИПКиППРден буйруктар алынды.

Ошондой эле **Эмгек рыногун талдоо** аткарылды, анын алкагында төмөнкүлөр каралган:

- Билим берүү системасынын саясатында СТЕМ билим берүүнүн ролун жана ордун талдоо.
- СТЕМ жагынан жумуш орундарын түзүү боюнча мамлекеттик саясаттын болушу жана өлкөдөгү учурдагы кырдаалды салыштырма талдоо.
- СТЕМ боюнча кесипке даярдаган СТЕМ жагындагы кадрларды даярдоо системасын иликтөө (ЖОЖдордун, кесиптик лицейлердин, колледждердин жана башкалардын саны).
- КРнын СТЕМ тармактарын өнүктүрүү келечегинде КР СРОну иликтөө.

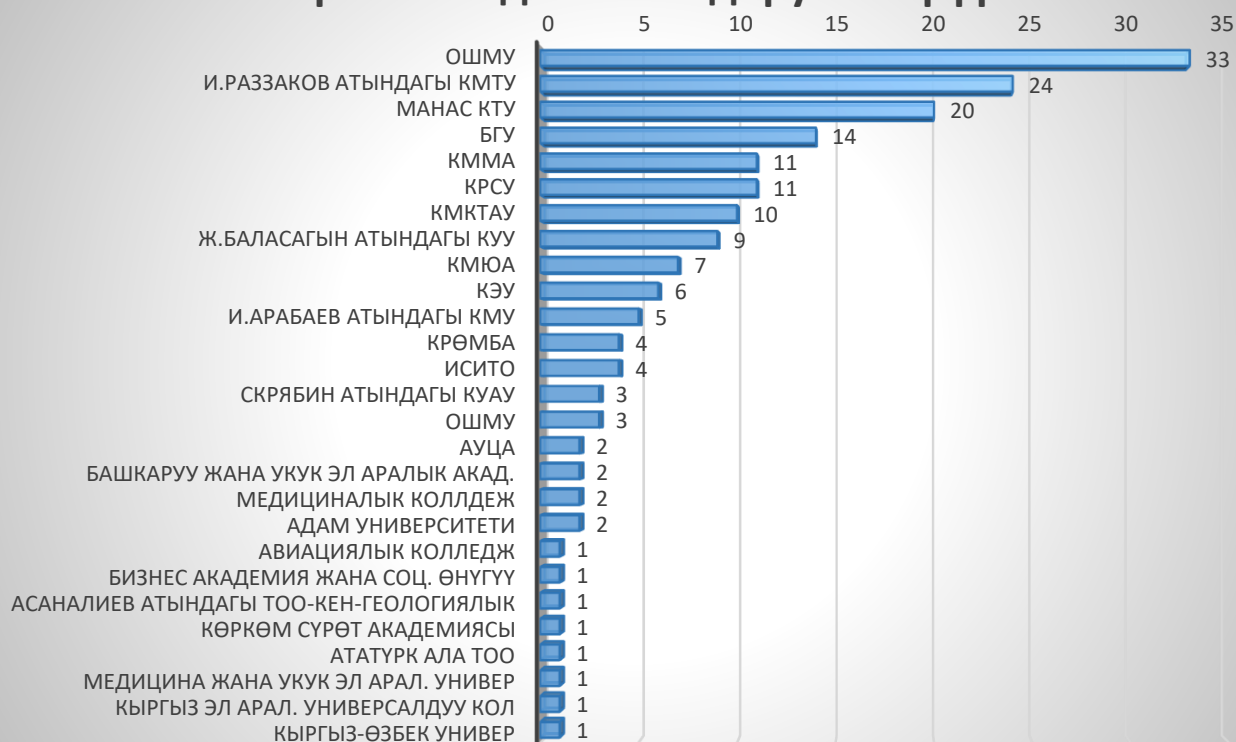
Менторлуктун компонентинин өңүтүндө долбоордун алкагында төмөнкүдөй иш жасалды:

- 2021-жылдын февраль-августу. Илимдеги кыздарды бизнес-ассоциациядан жана академиялык сектордон 113 насаатчы айым, алардын ичинде Ош шаарынан 26 ментор колдоду. 811 кыз, анын ичинде Ош шаарынан 211 кыз өзүнүн насаатчылык программасын аяктады жана софт-жөндөмдөргө ээ.
- 2021-жылдын ноябры – 2022-жылдын марты. Менторлук боюнча тренингден 66 жаңы ментор өттү. 2021-жылдын ноябрынан – 2022-жылдын мартына чейинки мезгилге карата 1200 шакирт кыз менен 143 ментор, алардын ичинен Ош шаарында 44 ментор, Бишкекте 99 ментор иштеди.

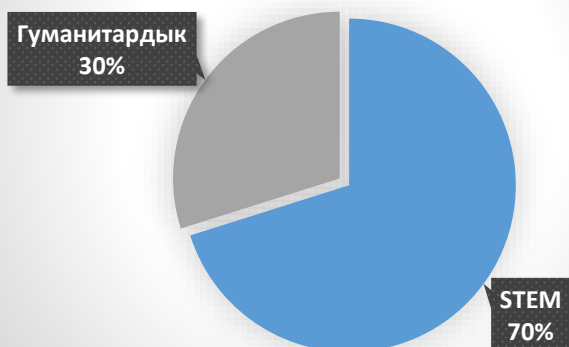
Жалпы республикалык тестирилөөгө карата даярдыктын алкагында:

- Отчеттук мезгилдин ичинде бардыгы болуп 215 кыз, анын ичинде борбор шаарда 169 жана Ош шаарында 46 кыз КРдагы жана чет өлкөлөрдөгү ЖОЖдорго кирүү үчүн Жалпы республикалык тестирилөөгө карата даярдоо боюнча ыкчам курстан өттү.
- Кыздардын 72%ы СТЕМ адистигине КРдагы жана чет өлкөлөрдөгү ЖОЖдорго кирди.
- 39%ы мамлекеттен толук финансылоону алып, бюджеттик бөлүмгө өттү.

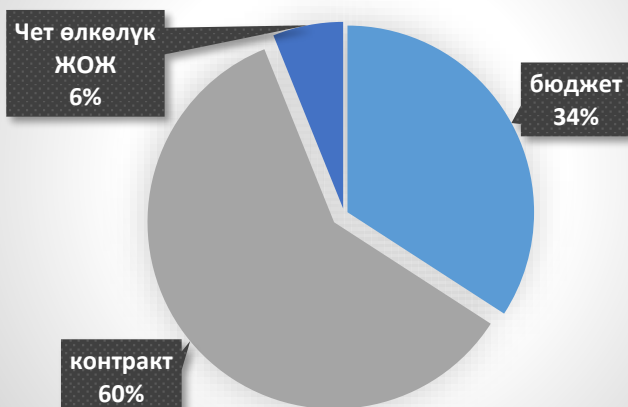
Кыргызстандын ЖОЖдоруна кирүү

Окутуунун багыты Бишкек/Чуй

Окутуунун формасы

Алты кыз төмөнкүдөй чет өлкөлүк ЖОЖдорго өттү:

1. Казань улуттук изилдөө техникалык университети-Сулякаева Милана
Багыты: Маалыматтык системалар жана технологиялар (бюджет)
2. Томск мамлекеттик университети-Рабаева Нұрайым
Багыты: Колдонмо информатика (бюджет)
3. Сибирь федералдык университети-Маратбек кызы Каныкей
Багыты: Нефтегаз иши (бюджет)
4. Томск мамлекеттик университети Сарсенова Алина
Багыты: Биология (Бюджет)
5. Словакия техникалык университети-Сүймбек кызы Айтүрган
Багыты: Информатика жана маалыматтык технологиялар (Бюджет)
6. Сибирь федералдык университети-Азаматова Седеп
Багыты: Продукциянын жана коомдук тамактануунун технологиясы (Бюджет)

Окутуунун багыты Бишкек/Чүй/Ош/Кара-Суу

Окутуунун формасы

Бишкек/Чүй/Ош/Кара-Суу

"ТЫНЧТЫК, ЫНТЫМАК КЕРБЕНИ"

Баткен жана Ош областтарынын үч айылдык аймагында: Кадамжай районунун Ак-Турпак айылында жана Орозбеков айылында, Ноокат районунун Бел айылында 2021-жылдын 25–26-октябрында “Тынчтыктын чебин урагыс, ынтымак менен курабыз!” деген ураан астында «Тынчтык, ынтымак кербени» – «Акындар тынчтыкты жана достукту жактайт» деген лозунг менен тынчтыкты сактоо боюнча иш-чаралар өткөрүлдү.

Иш-чаралардын МАКСАТЫ – Акындар менен жолугушууларды өткөрүү аркылуу тынчтык, социалдык жана гендердик теңчилик идеяларын даңазалоо.

ТЫНЧТЫК, ЫНТЫМАК КЕРБЕНИ

**Тынчтыктын чебин урагыс,
Ынтымак менен курабыз!**

“Поэзия сени сүйөм” поэтикалык жыйнактын автору, “Эргүү” улуттук театр сыйлыгынын ээси, белгилүү акын, журналист Нуркыз Рыскул кызы.

Акбар Кубанычбеков, А. Осмонов атындагы адабий сыйлыктын ээси, белгилүү акын, бир канча китептин автору, алып баруучу.

Кутман Садыбакасов, Караколдо өткөн эл аралык айтыштын жеңүүчүсү, белгилүү жаш төкмө акын.

Бердибек Жамгырчиев, белгилүү акын, А. Осмонов атындагы, Ч. Турсунбеков атындагы адабий сыйлыктардын ээси, Кыргыз Республикасынын Улуттук жазуучулар союзунун мүчөсү, бир канча китептердин автору.

Ак-Турпак айылы,
Маданият үйү
25-октябрь
саат 10:00

Орозбеков айылы,
Охна мектеп гимназиясы
25-октябрь
саат 14:00

Бел айылы,
Кеңеш орто мектеби
Кайрагач 26-октябрь
Саат 13:00

сыйлыгынын лауреаты, белгилүү жаш төкмө акын. Акындар жана төкмө акындар менен мээге күч келтирүү ыкмасы менен иш-чаралар Концепциясын ачып көрсөткөн программаны түзгөн жана ырлардын жана обондуу ырлардын контенти донор менен макулдашылган.

Иш-чараларга бардыгы болуп 453 адам, анын ичинде 365 аял, 88 эркек катышты.

Иш-чараларга катышуу үчүн Төөлөс пилоттук айылынан долбоордун активисттери жана долбоордун координатор-мобилизатору Мизамова Гульмира келди. Тынчтык кербенине ЖӨБОлордун жана

Тынчтык, ынтымак ыры

Акбар Кубанычбековдун окуй турган ырлары

*Акын айтсын ыр курап,
Элде болбой ыңкылап.
Керек бизге Кыргызстан,
Керек бизге ынтымак!!!*

*Тынчтык конуп Мекенге,
Бийиктерге жетем де.
Эл кызматын кылалы,
Четтен кетпей чет элге.*

*Саманчынын жолунда,
Сапар алам оюмда.
Улуу жолго кайт кыргыз,
Келегиң колуңда.*

*Кыз-уулдарың кор болбой,
Кылым көргөн тоолордой.
Калыс болсун эл башчы,
Кыйшак кеткен жолду оңдой.*

жана акындардын импровизацияларын катышуучулар абдан жылуу кабыл алды. Тынчтыкты сактоо идеялары активдүү көтөрүлдү жана акындардын жана төкмө акындардын ырлары аркылуу гендердик жана социалдык теңчиликке, кыз-келиндерге карата зомбулукту токтотууга жана жаңжалдарды четтетүүгө, азайтууга чакырыктар таратылды. Мурда мигрант болгон белгилүү акын Нуркыз Рыскул кызынын эненин балага карата мээримин, ал миграцияда жүргөндө башынан өткөргөн сезимдери, анын бала кезиндеги сезимдери жөнүндө ырлары залда олтурган жаш энелердин көздөрүнөн жаш тегеретти. Адамдын өзүнүн ички дүйнөсү жөнүндө ойлонууга мажбурлады. Иш-чаралардын жыйынтыгында катышуучулардын арасында кийинки биргелешкен долбоорлор жана жаңжалдардын алдын алууга жана аларды азайтууга түрткү берүүчү теңчилик жана биримдик идеяларын киргизүү үчүн жүйөөлөр бекемделди. Тынчтык кербени тургундар арасында тынчтык, биримдик жана жакшы коңшулаштык, ынтымак, бейпилдик идеяларын, сабырдуулук жана коомдук ынтымак идеяларын калыптандырууну алга илгерилетүү үчүн дагы бир аянтча болуп калды.

Иш-чаралардын учурунда тынчтыкты сактоо боюнча: “Тынчтык-өнүгүүнүн негизи” деген плакаттар таратылды, алар долбоорду ишке ашыруу учурунда иштелип чыккан жана 1000 даана санда принтерден басылып чыгарылган. Ошондой эле иш-чаранын афишасы

райондук мамлекеттик уюмдардын жетекчилери, атап айтканда, Ноокат райондук мамлекеттик администрациясынын башчысы Дамир Иманалиев жана Кадамжай райондук мамлекеттик администрациясынын башчысынын орун басары Меерихан Асанова, Ош областы боюнча ООНЖнын программалык өкүлү Дилдора Хамидова, «Роза Отунбаеванын демилгеси» эл аралык коомдук фондунун аткаруучу директору Догдургүл Кендирбаева жана «Коомду инклюзивдүү жана тынч өнүктүрүү үчүн миграцияга кабылган кыз-келиндердин укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү» долбоорунун координатору Чынара Абдыраимакунова катышты.

Акындар менен төкмө акындар ырлар аркылуу тынчтыктын, ынтымактын, достуктун, зомбулуксуздуктун, сабырдуулуктун, социалдык жана гендердик теңчиликтин идеяларынын, кыз-келиндердин миграциясынын темасынын маанилүүлүгүнүн маселелерин көтөрдү.

“Тынчтыктын чебин урагыс, ынтымак менен курабыз!” деген темага поэзия

иштелип чыккан жана социалдык тармактар боюнча жана иш-чаралардын алдында басылма вариантта таратылган. Катышуучулар акындардын биргелешкен түзүүчүлүк демилгелерге чакырыктарын колдоду, алар жалпы адамдык дөөлөттөргө – теңчилик, биримдик, сабырдуулук, коомдоштуктун ар бир мүчөсүнүн кызыкчылыктарын жана муктаждыктарын урматтоо принциптерине негизделген. Шыктанган катышуучулар сөз сүйлөгөндөр менен бирге ырдап жана бийледі.

Акындардын, чыгармачыл топтун мүчөлөрүнүн социалдык тармактардагы барактарында иш-чараларды чагылдыруу учурунда жана андан кийин Тынчтык жана ынтымак кербени менен алыскы айылдарга, шаарларга келүү чакырыктары болду.

Иш-чаралардын аягында төрт айыл аймагынан «Коомду инклюзивдүү жана тынч өнүктүрүү үчүн миграцияга кабылган кыз-келиндердин укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү» долбоорунун активдүү катышуучуларына жана өнөктөрүнө БУУнун Кыргызстандагы өкүлү Улзийсүрөн Жамсрандын атынан ыраазычылык каттары тапшырылды жана РОД ЭКФнын өкүлдөрүнүн атынан, чыгармачыл топтон жана катышуучулардан ыраазычылык билдирилди.

Баткенской областында иш-чаралар Баткен Медиа борбору жана “Баткен таңы” газетасы аркылуу чагылдырылды, репортаждар тартылды, ошондой эле “Кут билим” газетасында, FB, Инстаграмм барактарында жана Фонддун сайтында чагылдырылды.

Аялга ода

Бердибек Жамгырчиев

*Эзелтеден бийик болуп тагдыры,
Энелерден канат жайган калк ыры.
Аалам күчүн аяр кармап тургансыйт,
Аялзаттын бүтүндөй бир жан сыры.*

*Аялзатсыз пайдубалдар түптөлбөй,
Өмүр өзү болмок го дейм бүт көңдөй.
Кыбыр эткен миң сыйкырдуу жер шары,
Аялзаттын толгоосунан бүткөндөй.*

*Аял – асман, аял – жашоо, аял – зат,
Ал андыктан өтүү керек аярлап.
Көркөмүнө таш эриткен аялсыз,
Көңүл кушу кантип, кайдан жай алмак.*

*Бересем көп, болбос бирок аласам,
Аял – аруу, аял – менин жан апам.
Кыргыз көчүн улап барат аялдар,
Тээ алыстан көз чаптырып карасам.*

*Карындаштар, эжелерим жаркыган,
Өзүңөр жок күндөр өтөр жарты жан.
Ооруп турган мезгил дагы силер деп,
Айыгары күмөн эмес дартынан.*

*Кыздар күлсө күчү кайтат чилденин,
Каргыш алар кордосо эгер кимде-ким.
Канча жандар алкыш айтса аялга,
Мен алардын бардыгында биргемин.*

«COVID-19дун ТАРАЛЫШЫНЫН АЛДЫН АЛУУ ЖАНА КЫРГЫЗСТАНДЫН МЕКТЕП ОКУУЧУЛАРЫНДА САНИТАРДЫК-ГИГИЕНАЛЫК МАДАНИЯТТЫН ЖАЛПЫ ДЕҢГЭЭЛИН ЖОГОРУЛАТУУ БОЮНЧА ЧАРАЛАР»

Долбоордун максаты COV – 19 боюнча электрондук-билим берүү платформасын түзүү аркылуу мектеп окуучуларында жеке гигиена жана санитария жагынан туруктуу жөндөмдөрдү жана адаттарды каныктыруу максатында Кыргызстандын мектеп окуучуларынын жана педагогдордун арасында, мектептерде өзүнүн ден соолугун, курчап турган адамдардын жана коомдун ден соолугун коргоо жана Кыргызстандын мектеп окуучуларынын санитардык-гигиеналык маданиятынын жалпы деңгээлин жогорулатуу боюнча сунуштамаларды жеткирүү, коронавирустук инфекциянын таралышынын алдын алуу чаралары менен тааныштыруу жана аларды пропагандалоо болду.

Долбоор ТӨМ 3-4түн максаттарына салым кошуп жатат.

Туруктуу өнүктүрүү жагынан максаттар (ТӨМ) (англ. Sustainable Development Goals (SDGs)) — өз ара байланышкан, «бардыгы үчүн мыкты жана алда канча туруктуу келечекке жетишүү планы» катарында БУУнун Башкы Ассамблеясы 2015-жылы иштеп чыккан 17 максатты топтоо. Бул максаттарды Башкы Ассамблеянын резолюциясында «2030-жылга чейинки мезгилге күн тартиби» деп атады жана алар Миң жылдыктын өнүктүрүү максаттарын алмаштырды.

Долбоордун милдеттери төмөнкүлөр болду:

1. Пилоттук мектептердин мугалимдери үчүн онлайн тренингди өткөрүү.
2. Пилоттук мектептерде окуучулар үчүн COVID-19 боюнча Маалымат жумалыгын өткөрүү. Мектептердин, мугалимдердин, окуучулардын арасында конкурстарды өткөрүү.
3. Пилоттук мектептерде ар бир окуучу санитардык-гигиеналык эрежелерди сакташын контролдоо функциясы, ошондой эле агартуу милдеттери бар волонтерлордон турган ар бир класста/мектепте санитардык контролдоонун коомдук топторун түзүү, бул алардын гигиена жана санитария жагындагы маданиятынын жалпы деңгээлин жогорулатуу максатын көздөйт.
4. COVID-19 жана Кыргызстандын мектеп окуучуларында санитардык-гигиеналык маданияттын жалпы деңгээлин жогорулатуу боюнча электрондук-билим берүү платформасын түзүү.
5. Маалыматтык-окуу материалын түзүү, адаптациялоо жана которуу.
6. Мектеп окуучулары үчүн COVID-19 боюнча, Кыргызстандын билим берүү мекемелери боюнча Маалыматтык жумалыкты өткөрүү тажрыйбасын жайылтуу.

Долбоор толугу менен ийгиликтүү ишке ашырылды жана алдыга коюлган максаттарга жана милдеттерге жетишилди.

Долбоорду натыйжалуу ишке ашыруу жана так натыйжалардын болушу үчүн негизги өнөктөр болуп КР Билим берүү жана илим министрлиги, КР Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Республикалык ден соолукту чыңдоо жана массалык коммуникация борбору жана КРнын ЮНЕСКОнун иштери боюнча улуттук комиссиясы сыяктуу мамлекеттик мекемелер тартылды. Министрликтин сунуштамасына ылайык өлкөнүн аймагынан – 8, анын ичинде Бишкек шаарынан – 6 жана Ош шаарынан 2 пилоттук мектеп тандап алынды.

Пилоттук мектептердин мугалимдери үчүн онлайн тренингди өткөрүү

Вирустун узак мөөнөттүү жана кайра кайтып келүүчү мүнөзүн эске алып, мугалимдер жана мектеп администрациясы үчүн онлайн тренингди өткөрүү алгачкы милдеттердин бири болуп калды, ал мектептерде коронавирустук инфекциянын алдын алуу чаралары жөнүндө маалымдоо максатын көздөйт. 2020-жылы окутуунун дистанциялык формасына өтүү менен ошондой эле мугалимдерде санариптик жөндөмдөрдүн жетишсиздиги айкын болду. Буга байланыштуу тренингдин максаты ошондой эле алардын санариптик компетентүүлүгүн жогорулатуу болуп калды.

Бул тренинг 2021-жылдын 12-августунда Zoom платформасында өткөрүлдү. Тренинг эки сессия деп уюштурулду жана эки тилде өткөрүлдү. Бардыгы болуп тренингге 8 пилоттук мектептен 100гө жакын мугалим жана мектеп администрациясынын өкүлдөрү катышты. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин өкүлү Г.К. Абдылдаева жана Кыргыз Республикасынын ЮНЕСКОнун иштери боюнча улуттук комиссиясынын жооптуу катчысы С.С. Солтонгельдиева саламдашуу менен сөз сүйлөдү. Тренингдин программасы долбоордун презентациясын, анын максаттарын жана милдеттерин, квалификациялуу психолог А. Анастасиадинин «COVID-19 пандемиясы жана мектеп. Окуу процесси жана продуктивдүүлүк» деген презентациясын камтыды. Врачтын Күндөлүгү блогунун автору, коронавирустук инфекцияны чагылдырууга кошкон өзүнүн ажыралгыс салымы менен белгилүү болгон врач-терапевт Эрмек Исмаилов да тренингге чакырылды. Өзүнүн «Бизге көнүмүш болгон жашоого кантип кайтып келүү керек?» деген презентациясында ал вирустук оорулардын жана вакцинациянын темасын ачып көрсөттү. Ошондой эле мугалимдердин санариптик компетенциясын жогорулатуу жана көбүрөөк практикалык тапшырмаларды киргизүү максатында kahoot платформасында интерактивдүү оюн-тест уюштурулду. Катышуучулар COVID-19дун алдын алуу чаралары менен байланышкан суроолорго туура жооп бериши зарыл болду. Алда канча көп сандагы баллды алган 10 катышуучу платформага ылайык USB флешкалары түрүндөгү алда канча көп сандагы кызыктыруучу сыйлыктар менен сыйланды.

Пилоттук мектептердин биринин администрациясынын колдоосунун аркасында офлайн тренинг бардык санитардык чараларды сактоо менен 2021-жылдын 21-августунда уюштурулду. Бул тренинг эки: маалыматтык жана практикалык бөлүктөрдөн турду. Маалыматтык бөлүктө КР Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Республикалык ден соолукту чыңдоо жана массалык коммуникация борборунун директору Н.А. Алтымышева презентация менен сөз сүйлөдү. Практикалык бөлүк төмөнкүдөй 4 мастер-классты камтыды:

1. Мугалимдердин санариптик жөндөмдөрүн жогорулатуу үчүн Санарип 50+ классы уюштурулду, анын процессинде мугалимдерге kahoot сыяктуу ачык платформаларда кантип иштөө жана сабактар үчүн өз тесттерин кантип түзүү керектиги көрсөтүлдү, мугалимдер окуучуларга кызыктуу контентти түзүү үчүн фотону жана видеону редакциялоого үйрөндү, ошондой эле окутуучунун ишин жеңилдетүү үчүн башка ресурстар да көрсөтүлдү.
2. Кийинки мастер-класс мектептерде ковиддин алдын алуу боюнча Маалыматтык жумалыкты өткөрүүгө арналды. Бул мастер-класстын программасы ошондой эле врач-терапевт менен суроо-жооп сессиясын жана дем алуу гимнастикасын камтыды.
3. Үчүнчү мастер-класс йога практикасына арналды, анын процессинде мугалимдерге белдин, баштын ооруларына жана башкалардан арылуу үчүн бир нече көнүгүү көрсөтүлдү.

4. Мастер-класстар арт терапия менен аяктады, анда катышуучулар позитивдүү ой жүгүртүүнү өнүктүрүү үчүн дистанциялык билим берүүнүн плюстарын жана минустарын, балдарды адаптациялоо маселелерин талкуулады, эмоциялык жактан чарчап-чаалыгуу деген эмне экенин аныктады, мугалимдер ошондой эле өзүнүн эмоциялык абалын баалады.

Тренингге бардыгы болуп 45 мугалим катышты. Бардык санитардык чараларды эске алуу менен, катышуучулар чакан топторго бөлүндү жана белгиленген тартипте бардык мастер-класстардан өттү. Ош шаарындагы мектептер онлайнга кошулду жана алар да бардык практикалык сабактарга катышы алды.

Пилоттук мектептердеги окуучулар үчүн COVID-19 боюнча Маалыматтык жумалыкты өткөрүү.

Маалыматтык жумалыкты өткөрүү долбоордун маанилүү компетенттеринин бири болду. Жумалыктын негизги максаты Кыргызстандын мектеп окуучуларында гигиена жана санитария жагынан маданияттын жалпы деңгээлин жогорулатуу болду.

Маалыматтык жумалык жарыяланып жана 2021-жылдын 16-сентябрынан тартып 1-октябрына чейин пилоттук мектептерде өткөрүлдү.

Көрсөтүлгөн мезгил аралыгында мектептер COVID'дин алдын алууга багытталган ар кандай түрдөгү иш-чараларды (класстык сааттарды, врачтардын/ординаторлордун лекцияларын, ата-энелердин катышуусу менен ачык сабактарды, флешмобдорду, сүрөттөрдүн конкурстарын жана башкаларды) өткөрдү. Ошондой эле консультация берүү максатында 8 ординатор ишке тартылды, алар үч жума бою 8 пилоттук мектепке жардам берди. Ар бир пилоттук мектепте ординатордун жетекчилиги астында волонтер окуучулардан жана мугалимдерден турган санитардык контролдоонун коомдук тобу түзүлдү. Алардын башкы милдети ар бир окуучу санитардык-гигиеналык эрежелерди сакташына контролдук кылуу болду. Ошондой эле ар бир мектеп санитардык контролдоо тобунун ишин колдоо үчүн алгачкы жардамды көрсөтүү боюнча медициналык препараттардын запасы бар медициналык аптекаларды алды.

Маалыматтык жумалыктын алкагында COVID'дин алдын алуу боюнча төмөнкүдөй конкурстар жарыяланды:

1. Класстык сааттын мыкты сценарийи – мугалимдердин арасында
2. Маалыматтык жумалыктын мыкты сценарийи – пилоттук мектептердин арасында
3. Мыкты видеоролик– окуучулардын арасында

Конкурса бардыгы болуп 30 конкурстук материал (7 мектеп сценарийи, 15 класстык саат, окуучулардын 19 видеоролиги) келип түштү. Курамына КРнын ЮНЕСКОнун иштери боюнча улуттук комиссиясынын, ошондой эле КРнын Республикалык ден соолукту чыңдоо борборунун жана «Роза Отунбаеванын демилгеси» ЭКФнын өкүлдөрү кирген калыстар тобу конкурстук иштердин ичинен мыкты материалдарды тандады.

COVID-19дун алдын алуу боюнча Маалыматтык жумалыктын мыкты сценарийи.

1-орун – №48 орто мектеп (г.Ош)
2-орун – Г. Гмайнер атындагы УВК
3-орун – №71 СОШИ

1-орун – Алымбекова Назира (Г. Гмайнер атындагы УВК)
2-орун – Холида Худайбердиева (№48 орто мектеп)
3-орун – Саида Махмудова (№ 77 орто мектеп)

«COVID’дин алдын алуу боюнча класстык сааттын мыкты сценарийи» орус тилинде:

1-орун – Джилгелдиева А.Д. (№71 СОШИ)
2-орун – Субочева Людмила («Илим Ош» ОК)
3-орун – Тулпарбекова А.Т. (№89 орто мектеп)
3-орун – Имаш к Майрам (№ 48 орто мектеп)

«COVID’дин алдын алуу боюнча мыкты видеоролик»:

1. Абдилакимов Саид («Илим Ош» ОК)
2. Зарипов Жапарсадык (Г. Гмайнер атындагы УВК)
3. Алижанов Хамза (№ 48 орто мектеп)
4. 9 «а» класс (№ 48 орто мектеп)
5. 1 «в» класс (№ 15 орто мектеп)
6. 6 «а» класс Асан, Үсөн, Эсен (№ 48 орто мектеп)

«Маалыматтык жумалыктын мыкты сценарийи» номинациясында мектептер арасындагы жеңүүчүлөр төмөнкүдөй баалуу сыйлыктарды алды: интерактивдүү доска, телевизор, принтер, мини проектор, класс үчүн санариптик бурч.

«Класстык сааттын мыкты сценарийи» номинациясында мугалимдердин жана окуучулардын арасынан жеңүүчүлөр ноутбукту, планшетти жана телефонду алды.

«COVID’дин алдын алуу боюнча мыкты видеоролик» номинациясындагы мыкты иштер үчүн окуучуларга смарт сааттар тапшырылды.

Ошондой эле долбоордун алкагында ар бир мектепке препараттардын жылдык запасы бар аптекалар тапшырылды. Жакын арада электрондук-билим берүү платформасы ишке киргизилмекчи. Долбоордун иштеп чыгууларына көп сандагы окутуучулар жеткиликтүүлүктү алышы үчүн колдонулган бардык материалдар, методикалар жана конкурстук иштер кыргыз тилиндеги котормосу менен электрондук-билим берүү платформасына жарыяланат.

COVID-19 жана Кыргызстандын мектеп окуучуларында санитардык-гигиеналык маданияттын жалпы деңгээлин жогорулатуу боюнча электрондук-билим берүү платформасын түзүү.

Sakmektep – материалы по COVID-19

Сайт создан для оказания методической и информационной помощи всем, кто участвует в образовательном процессе. Учителя, ученики и родители могут найти на этом сайте рекомендации, памятки и много других полезных материалов связанных с профилактикой COVID-19. Материалы сайта являются ссылками на достоверные источники такие как Всемирная Организация Здравоохранения (ВОЗ) и др.

Долбоорду ишке ашыруу башталгандан тартып бул платформаны түзүү боюнча иш жүргүзүлдү. Платформа мугалимдердин жана бардык пайдалануучулардын ишин жеңилдетүү үчүн жөнөкөй навигациясы бар, MS Word, PDF, PNG жана башка форматтардагы материалдарды тез көчүрүү мүмкүнчүлүгү бар маалыматтык портал катары иштелип чыккан. Азыркы учурда платформа <https://sakmektep.kg/> шилтемеси боюнча активдүү жана эки тилде жеткиликтүү.

Врач-терапевт жана 8 ординатор ишенимдүү маалымат булактарын издөөнү жана чогултууну удаалаш жүргүздү. Региондордогу мугалимдерге жана мектептерге жеткиликтүүлүктү камсыз кылуу үчүн чогултулган маалымат структуралаштырылды жана кыргыз тилине которулду. Имплементациялоо процессинде Маалыматтык жумалыкты өткөрүү жана COVID'дин алдын алуу жөнүндө 10 постер, 8 видео ролик, ошондой эле комикс иштелип чыкты. Бардык материалдар кыргыз жана орус тилдеринде жеткиликтүү жана платформага жайгаштырылган.

Платформа аяктагандан кийин жайгаштырылган материалдар РЦУЗдун жана КРССМге караштуу МКнын өкүлдөрү тарабынан кайра текшерилди. Ошондой эле КР Билим берүү жана илим министрлиги жана КРССМге караштуу МК менен келечекте коомчулукка маалымдоо үчүн иштелип чыккан платформаны алардын негизги сайттарына өткөрүп берүү жана киргизүү жөнүндө макулдашууга жетишилди, бул да долбоордун натыйжаларынын туруктуулугун камсыз кылууга салым кошот.

Түзүлгөн электрондук-билим берүү платформасы мындан ары да ачык жеткиликтүүлүктө иштей берет. Долбоордун алкагында иштелип чыккан материалдар ошондой эле платформада жеткиликтүү болот. Уланып жаткан пандемиянын учурунда бул долбоорду ишке ашыруу мектептерде окуу процессин уюштурууга жана мектептердин мугалимдеринин жана окуучуларынын гана эмес, ошондой эле бүтүндөй алганда коомчулуктун маалымдар болушун арттырууга эбегейсиз зор салым кошту.

Мектеп окуучулары үчүн COVID-19 боюнча, Кыргызстандын билим берүүчү мекемелери боюнча Маалыматтык жумалыкты өткөрүү тажрыйбасын жайылтуу.

Долбоорду, анын иш-чараларын алга илгерилетүү жана пилоттук мектептердин гана эмес, ошондой эле бүтүндөй алганда коомчулуктун маалымдар болушун арттыруу максатында маалыматтык кампания уюштурулду, ага иш жүзүндө долбоордун бардык катышуучулары жана өнөктөрү

тартылды. Алсак, мектептердин директорлору жана окуу бөлүмдөрүнүн башчылары радио жана теле берүүлөргө чакырылды, мектептерде Маалыматтык жумалыкты өткөрүү жөнүндө репортаждар тартылды, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин өкүлү теле берүүгө катышты жана долбоорду ишке ашыруу процесси жөнүндө айтып берди.

Долбоорду даңазалоо жана алга илгерилетүү долбоорду ишке ашырууда негизги компоненттердин бири болуп калды. Жогоруда белгиленгендей, долбоордун маалыматтык кампаниясы иш жүзүндө бардык катышуучуларды жана өнөктөрдү камтыды. Бардык санитардык чараларды сактоого байланыштуу көп сандаган адамдардын топтолушуна жол бербөө сунушталды. Бардык радио/теле/медиа берүүлөр медиа платформаларда чагылдырылды жана кеңири коомчулук карап көрүшү үчүн жеткиликтүү болду.

Бул берүүлөрдү төмөнкүдөй шилтемелер боюнча көрүүгө болот:

<https://www.facebook.com/watch/?v=681089749535943&ref=sharing>

<https://youtu.be/w2xml6JLeAo>

<https://roza.kg/press-center/news/5895>

«ПОЭЗИЯ ЗОМБУЛУККА КАРШЫ» КЕРБЕНИ

«Гендердик зомбулукка каршы жигердүү аракеттердин 16 күнүнүн» алкагында 2021-жылдын 14-декабрында Ош шаарында, Ош мамлекеттик университетинде «Поэзия зомбулукка каршы» кербени өттү.

Акциянын алкагында гендердик зомбулуктун жана ага каршы күрөштүн маанилүүлүгүнүн темасына акындардын чыгармалары жаңырды.

«Поэзия, мен сени сүйөм» деген аталыштагы иш-чарага ырлар жыйнагынын автору, «Эргүү» улуттук театралдык сыйлыгынын лауреаты, белгилүү акын, журналист Нуркыз Рыскүл кызы, А.Осмонов атындагы адабий конкурстун жеңүүчүсү, белгилүү акын, бир нече китептердин автору, алып баруучу Акбар Кубанычбеков, белгилүү акын, А.Осмонов, Ч.Турсунбеков атындагы сыйлыктардын ээси, Кыргызстандагы түрк дүйнөсүнүн Жаш жазуучулар бирлигинин башчысы, Мевлан Желаледдин Руминин 800 жылдыгына арналган республикалык

«Поэзия зомбулукка каршы» кербенинин максаты өлкөдө жаштар арасында гендердик зомбулукка карата чыдамдуулук маданиятын өнүктүрүүнүн жана четтетүүнүн маанилүүлүгү жөнүндө маалымдар болууну арттыруу болуп саналат.

конкурстун жеңүүчүсү, Улуттук жазуучулар бирлигинин «Алтын калеминин» ээси Бердибек Жамгырчиев, ТЮРКСОЙ эл аралык уюмунун «Беш Акын» телеконкурсунун жеңүүчүсү Алтынбек Исмаилов, Зайырбек Ажыматов атындагы сыйлыктын лауреаты, «Беш Акын» теле долбоорунун жеңүүчүсү Мелис Маматжан уулу катышты.

Поэзия, жаркын, эмоциялуу жана объективдүү образдар аркылуу акындар маанилүү жана актуалдуу

маалыматты адамдарга жеткире алат. Акындар өздөрүнүн чыгармалары менен поэзия кечесинин көрүүчүлөрүн эмоцияларга жана толкунданууга жуурулуштурду. Поэзия кечелери калк үчүн маалыматтык жана билим берүү кампанияларынын өтө натыйжалуу, эмоциялуу жана интерактивдүү инструменти болуп саналат.

Кампаниянын негизги максаттуу аудиториясы жаштар (17-25 жаштагы уландар жана кыздар) – мамлекеттик ЖОЖдордун студенттери болуп калды. Статистика көпчүлүк зордуктоолор жана

зордуктоого аракеттер 18 жаштан 24 жашка чейинки курактагы жаш адамдар тарабынан жасала тургандыгын көрсөтүп турат. Жаш адамдардын көпчүлүгү ички жана тышкы миграцияга кабылган жана алар жамааттарынын алыс жакта жүргөндө алар азыраак контролдо болот, бул аларды укук бузууларга түртөт. Кыз ала качуу көйгөйү мурдагыдай эле өлкөнүн айрым бөлүктөрүндө жаштар арасында актуалдуу болуп саналат.

«Поэзия зомбулукка каршы» кербени «Ысык көл сабаттуулугу» коомдук бирикмесинин жана «Роза Отунбаеванын демилгеси» эл аралык коомдук фондунун колдоосу менен «ТЕҢЧИЛИК ДҮЙНӨСҮ» глобалдык демилгесинин алкагында уюштурулган. Программа Бириккен Улуттар уюмунун Туруктуу координаторунун башкармалыгы жана Аялдар боюнча Бириккен Улуттар уюму, Бириккен Улуттар уюмунун Өнүктүрүү программасы, Бириккен Улуттар уюмунун Балдар фонду (ЮНИСЕФ), Бириккен Улуттар уюмунун Баңгизаттар жана кылмыштуулук боюнча башкармалыгы сыяктуу мекемелер жана БУУнун Калктын саны жагындагы фонду (ЮНФПА) тарабынан жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн колдоосу менен координацияланат.

КИТЕП ЧЫГАРУУ ИШИ

Фонддун китеп чыгаруу ишинин негизги максаттарынын бири болуп китепти жана китеп окууну алга илгерилетүүгө көмөктөшүү болуп саналат. Фонддун андан да кем эмес башка маанилүү максаты деп китеп окуу маданиятын тарбиялоону, ал эми ал аркылуу инсандын маданиятынын жалпы деңгээлин жогорулатууну атоого болот.

«Кыз китеп» китеби Көз карандысыз Мамлекеттердин Шериктештигине катышкан мамлекеттердин XVIII Эл аралык конкурсунда 2021-жылдагы китеп көргөзмө-ярмаркасынын «Балдар жана өспүрүмдөр үчүн китеп» номинациясында I даражадагы «Искусство книги» дипломун алды. Бул китепти түзүү идеясы КР экс-президенти, «Роза Отунбаеванын демилгеси» ЭКФнын негиздөөчүсү Р.И. Отунбаевага таандык.

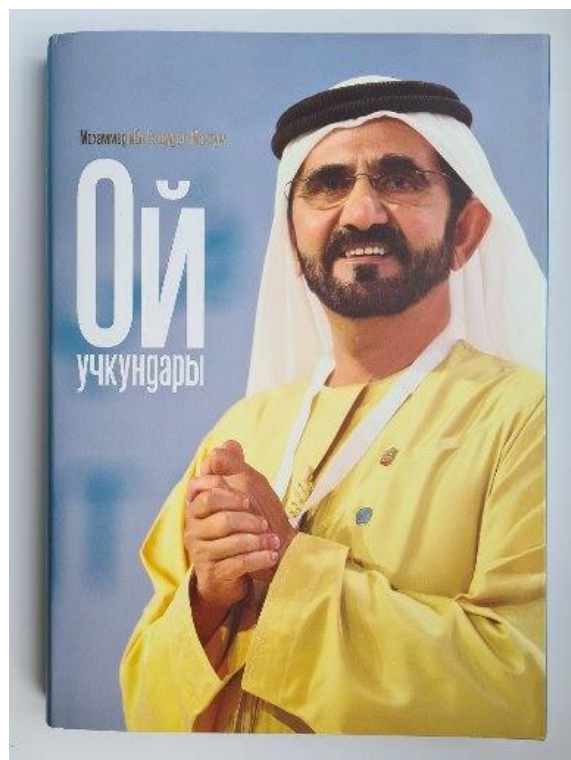
Фонддун китеп чыгаруу иши дүйнөлүк жана улуттук адабиятты эл аралык деңгээлде балдар жана жаштар арасында даңазалагандыгы үчүн таанымал болду.

Бул китеп 8 жаштан 18 жашка чейинки кыздарга арналган жана алар өз табиятын түшүнүшүнө, өзүн, жекече өсүшүн туура аңдап-түшүнүшүнө жана кабыл алышына, ошондой эле өз өмүрүнүн баалуулугун түшүнүшүнө, өзүн кайталангыс жана өзгөчө инсан деп түшүнүүгө жана кабылдоого, өзүнүн ден соолугуна камкордук көрүүгө жана аяр мамиле кылууга, аялдын организминин өөрчүшүнүн өзгөчөлүктөрүн түшүнүүгө жана анда жүрүп жаткан өзгөрүүлөрдү туура чечмелөөгө багытталган.

Бул китеп 8 жаштан 18 жашка чейинки кыздарга арналган жана алар өз табиятын түшүнүшүнө, өзүн, жекече өсүшүн туура аңдап-түшүнүшүнө жана кабыл алышына, ошондой эле өз өмүрүнүн баалуулугун түшүнүшүнө, өзүн кайталангыс жана өзгөчө инсан деп түшүнүүгө жана кабылдоого, өзүнүн ден соолугуна камкордук көрүүгө жана аяр мамиле кылууга, аялдын организминин өөрчүшүнүн өзгөчөлүктөрүн түшүнүүгө жана анда жүрүп жаткан өзгөрүүлөрдү туура чечмелөөгө багытталган.

Фонд өмүрү өрнөк адамдардын өмүрү жөнүндө китептердин серияларын которуу жана басып чыгаруу боюнча ишти улантып жатат. Мындай китептерди жарыялоо Кыргызстандын азыркы коомунда өтө актуалдуу, анткени бул китептер айрым адамдын өмүрү жөнүндө түшүнүктү берип гана тим болбостон, ошондой эле бул адамдардын жашоосу жана иши аркылуу тарыхый келечектеги реформалар, коомдук кыймылдар жөнүндө билүүгө мүмкүндүк берет. Бул китептер кыргыз тилдүү окурмандын түшүнүктөрүн кеңейтип гана тим болбостон, ошондой эле регион боюнча жана дүйнөдөгү коңшу өлкөлөрдөгү саясий жана экономикалык процесстер жөнүндө толук көрүнүштү берет.

2021-жылы «Өмүрү өрнөк адамдар» сериясынан 2006-жылдан тартып Бириккен Араб Эмираттарынын премьер-министри жана вице-президенти, БАЭнин коргоо министри, Дубайдын шейхи Мохаммед ибн Рашид аль-Мактумдун «Ой учкундары» китеби чыгарылды, анда автор шейх Мохаммедге дүйнөлүк аренада лидерлик позицияларды ээлөөгө жардам берген ой жүгүртүүлөрдү жана идеяларды чогулткан. Китеп окурман автордун ой жүгүртүүлөрүнө жуурулушуп жана анын лидерлик философиясын түшүнө ала тургандыгы менен кызыктуу. Бул китеп Көз карандысыз Мамлекеттердин Шериктештигине катышкан мамлекеттердин XVIII Эл аралык конкурсунда 2021-жылдагы китеп көргөзмө-ярмаркасынын «Балдар жана өспүрүмдөр үчүн китеп» номинациясында III даражадагы «Искусство книги» дипломуну татыктуу болду.

Бул жылы мектепке чейинки, мектеп курагындагы балдар жана өспүрүмдөр үчүн китеп басып чыгаруу боюнча иш улантылды. 10 кытай жомогунан турган «Кытай жомоктору» жыйнагы чыгарылды, алар балдарга кытай элинин салттары, үрп-адаттары жана диндери жөнүндө айтып берет. Бул китепти окуу балдардын маданий жана эстетикалык жактан өнүгүшүнө жана маданияттардын көп түрдүүлүгүнө ачык болгон, ар тараптуу жана сабырдуу инсанды калыптандырууга көмөктөшөт.

Ошондой эле 2021-жылы «Илимдеги кыздар» долбоорунун алкагында долбоордун күндөлүгү жана «STEM педагогдор үчүн колдонмо» методикалык окуу куралы кыргыз жана орус тилдеринде басып чыгарылды.

«Коомду инклюзивдүү жана тынч өнүктүрүү үчүн миграцияга кабылган кыз-келиндердин укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү» долбоорунун алкагында өзүн мекенине арнаган айымдар жөнүндө «Мекенге мээримин арнаган аялзаты» деген очерктер жыйнагы чыгарылды.

2021-жылы «Манас сүрөттөрдө» китебин түрк жана немец тилдеринде басып чыгаруу боюнча иш жүргүзүлдү. Биздин өнөгүбүздүн жана коңшубүздүн азыркы жашоосу жөнүндө «Кытай бүгүнкү күндө» деген китеп кыргыз жана орус тилдеринде, «Санариптик билим берүүнүн негиздери» брошюрасы кыргыз тилинде чыгарылды.

Ошондой эле «Өмүрү өрнөк адамдар» сериясынан 2022-жылы кытай мамлекеттик, саясий жана партиялык ишмери, Кытайдын Коммунисттик партиясынын БКнын иштеп жаткан башкы катчысы Си Цзиньпиндин «Мамлекеттик башкаруу жөнүндө» китебинин 2 жана 3-томун, немец саясатчысы, 1964-1987-жылдардагы Германиянын Социал-демократиялык партиясынын төрагасы, ФРГнын төртүнчү федералдук канцлери, Нобель тынчтык сыйлыгынын лауреаты В.Брандттын «Демократиялык социализм. Макалалар жана сүйлөгөн сөздөр» китебин, франциялык аскердик жана мамлекеттик ишмер, Бешинчи республиканын негиздөөчүсү жана биринчи президенти Шарль де Голлдун «Үмүттөрдүн мемуарлары» деген китебин басып чыгаруу жөнүндө сүйлөшүүлөр жүрүп жатат.

**Фонд үчүн жаңы, мааракелик 2022-жылдагы жаңы
жолугушууларга чейин!**